

SPIS TREŚCI:

I.	Wstęp	4
II.	Działania służące realizacji wyznaczonych celów i priorytetów ekologicznych z zakresu edukacji ekologicznej	5
III.	Działania Gmin w zakresie edukacji ekologicznej oraz popularyzacji odnawialnych źródeł energii.....	20
IV.	Działania służące realizacji wyznaczonych celów i priorytetów ekologicznych z zakresu promocji i pogłębiania wiedzy na temat walorów przyrodniczych powiatu.....	28
V.	Działania służące realizacji wyznaczonych celów i priorytetów ekologicznych z zakresu ochrony jakości powietrza, wód i ziemi	31
VI.	Działania służące realizacji wyznaczonych celów i priorytetów ekologicznych z zakresu zapobiegania ponadnormatywnej emisji hałasu i pól elektromagnetycznych	43
VII.	Działania służące realizacji wyznaczonych celów i priorytetów ekologicznych z zakresu właściwej gospodarki odpadami	47
VIII.	Działania służące realizacji wyznaczonych celów i priorytetów ekologicznych z zakresu nadzoru nad podmiotami korzystającymi ze środowiska.....	51
IX.	Działania służące realizacji wyznaczonych celów i priorytetów ekologicznych z zakresu ochrony zasobów przyrody.....	53
X.	Podsumowanie	57

I. Wstęp

Na podstawie zapisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska na organ wykonawczy powiatu nałożono obowiązek sporządzania powiatowych programów ochrony środowiska, które podlegają zaopiniowaniu przez organ wykonawczy województwa, a następnie są uchwalane przez radę powiatu. Programy te są sporządzane co 4 lata i powinny określać: cele i priorytety ekologiczne, poziomy celów długoterminowych, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych oraz środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno – ekonomiczne i środki finansowe. Zgodnie z art. 18 ww. ustawy, z wykonania programów sporządza się co 2 lata raporty, które przedstawia się radzie powiatu.

W roku 2012 został opracowany „Program ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”, zatwierdzony uchwałą Nr XIX/162/IV/2012 Rady Powiatu w Poznaniu z dnia 21 czerwca 2012 r. Natomiast dnia 23 października 2013 r. Rada Powiatu w Poznaniu podjęła uchwałę Nr XXXIII/312/IV/2013 w sprawie przystąpienia do zmiany ww. Programu, dotyczącą rozszerzenia jego zakresu o działania zmierzające do opracowania i wdrożenia Planu gospodarki niskoemisyjnej.

Niniejszy Raport przedstawia stan realizacji Programu w latach 2012 – 2013 i uwzględnia zarówno zadania w nim ujęte, jak i zadania nie objęte programem, a zrealizowane.

Dane zawarte w Raporcie uzyskano od pracowników Starostwa Powiatowego w Poznaniu i jednostek organizacyjnych Powiatu oraz z gmin powiatu poznańskiego.

II. Działania służące realizacji wyznaczonych celów i priorytetów ekologicznych z zakresu edukacji ekologicznej

1. Konkursy z zakresu ochrony środowiska dla dzieci i młodzieży oraz konkursy fotograficzne promujące przyrodę powiatu

W ramach realizacji działań z zakresu edukacji ekologicznej, Powiat Poznański zorganizował w 2012 i 2013 roku konkurs „Kochajmy nasze małe ojczyzny” dla dzieci ze szkół gimnazjalnych na terenie powiatu, którego celem było:

- kontynuacja realizacji powiatowego programu Promocja Ekologii Poprzez Edukację,
- zdobywanie i pogłębianie wiedzy dotyczącej ochrony środowiska i ochrony przyrody na terenie powiatu poznańskiego,
- zdobywanie i pogłębianie wiedzy ogólnej na temat powiatu poznańskiego jako „małej ojczyzny” uczestników konkursu,
- rozbudzenie i pogłębianie zamiłowania oraz szacunku dla środowiska i przyrody,
- poznanie form ochrony przyrody na terenie powiatu,
- uaktywnienie młodzieży oraz kadr pedagogicznych do działań na rzecz ochrony środowiska lokalnego,
- integracja uczniów oraz wymiana doświadczeń między szkołami gimnazjalnymi powiatu poznańskiego.

W celu przystąpienia do konkursu, należało wypełnić i odesłać do Starostwa Powiatowego kartę zgłoszeniową. Konkurs przebiegał w trzech etapach:

- szkolnym – uczniowie, którzy zgłosili się do udziału, pisali test pod nadzorem komisji szkolnej w wyznaczonym terminie, wspólnym dla wszystkich uczestników konkursu. Komisja sprawdzała niniejsze testy i przesała do komisji powiatowej protokół, w którym podała trzech najlepszych uczniów wraz z ilością uzyskanych punktów.
- gminnym – rywalizacja przebiegała pomiędzy szkołami w obrębie danej gminy. O zwycięstwie danej szkoły w danej gminie decydowała ilość punktów zdobytych przez trzech najlepszych uczniów z testu na etapie szkolnym. W przypadku zgłoszenia się tylko jednej szkoły w danej gminie, wtedy uczestnicy automatycznie kwalifikowali się do etapu powiatowego konkursu.
- powiatowym – rywalizacja przebiegała pomiędzy zwycięskimi szkołami reprezentującymi daną gminę; 3 – osobowa reprezentacja szkoły była zobowiązana na tym etapie do napisania kolejnego testu.

Nagrodą dla zdobywców I, II i III miejsca, wraz z opiekunami, był 5-cio dniowy pobyt na warsztatach środowiskowych, nagrody rzeczowe oraz dyplom.

W roku 2012 udział w konkursie wzięło 12 szkół gimnazjalnych z terenu powiatu poznańskiego, a w roku 2013 uczestniczyło 14 szkół.

Koszty związane z realizacją zadania w latach 2012 - 2013 wyniosły 11.037,93 zł.

Ponadto Powiat Poznański był współorganizatorem etapu parkowego konkursu „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski” XI i XII edycja wraz z Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego. Konkurs był skierowany do gimnazjalistów z gmin, położonych w obrębie parków krajobrazowych i ich otulin. Etap ten obejmował część testową i praktyczną, polegającą na rozpoznawaniu gatunków roślin i zwierząt na przezroczach.

„Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski” to konkurs, który ma na celu zdobywanie i pogłębianie wiedzy o tych formach ochrony przyrody, poszerzenie wiadomości z zakresu ekologii, zrozumienie zależności zachodzących pomiędzy organizmami w ekosystemach, doskonalenie umiejętności rozpoznawania gatunków grzybów, roślin i zwierząt, rozbudzenie i pogłębienie zamiłowania oraz szacunku dla przyrody, zrozumienie i prawidłowe postępowanie się pojęciami ekologicznymi.

W odniesieniu do konkursów fotograficznych: w latach 2012 – 2013 konkursy takie nie były organizowane.

2. Szkolenia z zakresu ochrony środowiska i przyrody

Powiat Poznański od 2008 r. realizuje program PEPE „Promocja Ekologii Poprzez Edukację”. W jego ramach podjęto próbę wyselekcjonowania najbardziej aktualnych problemów dotyczących środowiska i podjęcia edukacji ekologicznej w tym zakresie.

Program PEPE jest pomocny w przełamywaniu stereotypu, że o przyrodzie można uczyć się i rozmawiać tylko w szkolnej ławce i tylko z młodzieżą w wieku szkolnym. Często edukacja ekologiczna potrzebna jest także dorosłym. Człowiek rozwija się na każdym etapie życia i na każdym jego etapie towarzyszy mu potrzeba poszerzania i rozwijania wiedzy. Dlatego program PEPE jest dostosowany dla szerokiego grona odbiorców – zarówno młodzieży, jak i dorosłych. Zaproszenie do bezpośredniego uczestnictwa zarówno uczniów, jak też sołtysów – jako przedstawicieli społeczności lokalnych, pozwala oczekiwać, że przekazywana wiedza trafi także w sposób pośredni do pozostałych mieszkańców powiatu. Wspólnym celem wszystkich podejmowanych działań jest rozwijanie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Efektem podjętych działań ma być pojawienie się lokalnych liderów aktywnie działających na rzecz środowiska w swoim otoczeniu.

W ramach prowadzonego przez Powiat Poznański programu Promocja Ekologii Poprzez Edukację (PEPE), zorganizowano w latach 2012 – 2013 szkolenia dla sołtysów, samorządowców z terenu powiatu poznańskiego. Podczas szkoleń poruszono zagadnienia związane m.in. z: klimatem na świecie ze szczególnym uwzględnieniem istotnych problemów hydrologicznych, zapoznano się z tematem zwierząt podlegających Konwencji Waszyngtońskiej, omówiono znaczenie zadrzewień śródpolnych i tradycyjnych sadów. Organizatorzy przewidzieli również możliwość praktycznego zaznajomienia się z czynną ochroną przyrody. Uczestnicy szkolenia wysłuchali również wystąpienia o tematyce geologicznej, gdzie poruszone zostały tematy nielegalnego wydobywania kopalin i nielegalnego poboru wody podziemnej, wycinki drzew i krzewów oraz wysłuchali wykładu na temat odnawialnych źródeł energii. Na zakończenie spotkania zawsze przewidziany został czas na dyskusję na temat przebytego szkolenia. Ponadto poruszano problematykę związaną z rolą planowania przestrzennego w ochronie środowiska, a także z odpadami komunalnymi i zaopatrzeniem w wodę pitną i wydobywaniem piasku z własnej nieruchomości. Uczestnicy wysłuchali również wystąpienia na temat „Człowiek a środowisko” oraz uczestniczyli w wykładzie na temat roli edukacyjnej parków krajobrazowych.

Oprócz szkoleń skierowanych do sołtysów i samorządowców, organizowano również fora wymiany doświadczeń policjantów z Komendy Miejskiej Policji i strażaków z Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu. W dniu 29 sierpnia 2013 r. w Ośrodku Edukacji Przyrodniczej w Chalinie, podczas Forum Wymiany Doświadczeń podpisane zostało porozumienie między Powiatem Poznańskim a Komendą Miejską Policji w Poznaniu oraz Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu. Jest ono kontynuacją porozumienia zawartego w 2011 r. i ma na celu wymianę doświadczeń i wiedzy pomiędzy ww. jednostkami. Podczas dwudniowych warsztatów omówione zostały problemy dotyczące ochrony środowiska, wśród nich m. in. zagadnienia dotyczące odpadów, form ochrony przyrody, dzikich zwierząt, a także tematy obejmujące postępowanie policji w sytuacjach zagrożenia środowiska oraz procedury ratownictwa straży pożarnej.

W związku z organizacją ww. szkoleń, poniesiono koszty w wysokości 96.809,40 zł.

3. Inne działania związane z edukacją ekologiczną

Oprócz działań realizowanych w ramach programu Promocja Ekologii Poprzez Edukację (PEPE), w latach 2012 – 2013 zorganizowano również dwudniowe seminaria szkoleniowe - Zjazdy Szefów Wydziałów Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostw Powiatowych.

W czasie seminarium odbyły się sesje wykładowe oraz panele dyskusyjne poruszające najbardziej aktualne zagadnienia dotyczące ochrony środowiska. W ramach wzajemnej wymiany doświadczeń,

uczestnicy pracowali nad sprawami w szczególności nurtującymi Starostwa Powiatowe, a także przedstawione zostały informacje na temat Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Szefów Wydziałów Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostw Powiatowych.

Stowarzyszenie, o którym mowa powyżej, zostało zarejestrowane w dniu 30 listopada 2010 roku w Sądzie Rejonowym Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu. Siedzibą Stowarzyszenia jest tutaj Starostwo Powiatowe na ul. Jackowskiego 18. Organem uprawnionym do reprezentacji jest Zarząd, w skład którego wchodzi następujące osoby:

- Prezes Zarządu - Romuald Grabiak (Powiat Poznański),
- Wiceprezes - Magdalena Musiałowicz (Powiat Gnieźnieński),
- Wiceprezes - Zbigniew Ignor (Powiat Ostrowski),
- Skarbnik - Aleksandra Żurek (Powiat Wolsztyński),
- Sekretarz - Zofia Pacholak (Powiat Nowotomyski).

Celem Stowarzyszenia jest integracja środowiska zajmującego się sprawami z kompetencji Wydziałów Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostw Powiatowych i działanie na rzecz doskonalenia rozwiązań legislacyjnych w zakresie ww. kompetencji.

W związku z organizacją powyższych przedsięwzięć, poniesione zostały koszty w wysokości 64.992,00 zł.

4. Działania informacyjne skierowane do przedsiębiorców

W ramach realizacji niniejszego zadania nie były organizowane szkolenia dla przedsiębiorców, natomiast w razie potrzeby i konieczności przedsiębiorcy są na bieżąco informowani przez pracowników Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa w sprawach ochrony środowiska związanych z profilem ich działalności.

5. Pogłębianie świadomości społecznej o negatywnym wpływie hałasu na człowieka

W wyniku działań programu PEPE, postanowiono objąć szkoleniami najmłodszych mieszkańców Powiatu Poznańskiego – przedszkolaków. W związku z powyższym zostały wybrane 2 przedszkola: Przedszkole w Murowanej Goślinie oraz Przedszkole nr 2 „Cztery Pory Roku” z Kórnik, w których przeprowadzono szkolenie z zakresu hałasu. Program niniejszych szkoleń przedstawiał się następująco:

- Część I – głosy w przyrodzie, dźwięki wokół nas – odtworzone zostały dźwięki takie jak: głośna muzyka, chwila ciszy, śpiew ptaka. Po części praktycznej nastąpiła pogadanka na temat tego: co wolimy, jakie dźwięki są przyjemniejsze dla nas oraz dla ucha.

- Część II – pomiary hałasu wykonywane przez pracownika Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu, podczas gdy: jest względna cisza na sali (gdy mówi tylko prowadzący zajęcia, gdy dobiegają dźwięki z otwartego okna, gdy słychać kroki na korytarzu), gdy każde z dzieci rozmawia oraz gdy każde z dzieci krzyczy. Po wykonaniu pomiaru porównano otrzymane wyniki. Po części praktycznej nastąpiła pogadanka na temat tego: co się dzieje z naszym zdrowiem, gdy przebywamy w hałasie, co by się stało gdyby osoba ze słuchawkami na uszach jechała rowerem oraz co by się stało gdyby na tej ulicy jechała karetka pogotowia na sygnale.
- Część III - konkurs, podczas którego odtworzone zostały nagrane na płytę dźwięki (np. samolot, traktor) i dzieci miały zgadywać, co to za dźwięk, skąd ten hałas. Dla uczestników zabawy rozdane zostały nagrody.
- Część IV – zakończenie w formie podsumowania, które obejmowało następujące tematy: starajmy się ograniczać hałas wokół nas oraz dziecko regulatorem hałasu w domu.

6. Zajęcia z zakresu edukacji ekologicznej realizowane przez szkoły prowadzone przez Powiat Poznański

Zespół Szkół w Puszczykowie

W minionych latach 2012 / 2013 w Zespole Szkół w Puszczykowie były podejmowane różnorodne działania z zakresu szeroko pojętej edukacji ekologicznej:

1. Wycieczki dydaktyczne kilkudniowe dla klas realizujących rozszerzony program nauczania biologii, chemii, geografii, z zajęciami terenowymi i w laboratoriach (z zakresu edukacji ekologicznej z oferty edukacyjnej Parków Narodowych)
(2012 r. wycieczka PN Ujście Warty i stacja Ekologiczna w Owczarach,
2012r. wycieczka Słowiński PN, Stacja Morska w Helu i PN Bory Tucholskie
2012r. wycieczka Biebrzański PN,
2013r. wycieczka Drawieński PN i PN Bory Tucholskie)
Koszt wycieczki przedmiotowej ok. 400zł na osobę pokrywali rodzice uczniów.
2. Coroczne zajęcia terenowe (różnorodność gatunkowa, przyroda WPN) oraz w Sali dydaktycznej WPN (zajęcia dla uczniów szkół w Puszczykowie nieodpłatne).
3. Coroczne zajęcia dydaktyczne z oferty edukacyjnej Stacji Ekologicznej w Jeziorach (Ochrona wód powierzchniowych a działalność człowieka, degradacja gleby i sposoby jej rekultywacji na terenie WPN), koszt udziału w zajęciach ok. 1000 zł dla grupy pokrywali rodzice uczniów i Rada Rodziców ZS.

4. Uczniowie LO ZS w Puszczykowie prowadzili na terenie WPN prace badawcze na kolejnej edycji Olimpiady Biologicznej.
5. Uczniowie Liceum ZS w Puszczykowie biorą udział w kolejnych latach szkolnych w etapie szkolnym i wojewódzkim Olimpiady Wiedzy Ekologicznej.
6. Coroczny udział uczniów w zajęciach Festiwalu Nauki na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu oraz na UAM (zajęcia nieodpłatne, koszt dojazdu pokrywają rodzice uczniów).
7. Coroczny udział uczniów w zajęciach dydaktycznych dla licealistów z oferty dydaktycznej Uniwersytetu Przyrodniczego (zajęcia nieodpłatne, koszt przejazdu pokrywają rodzice uczniów).
8. Organizowane cyklicznie w szkole w porozumieniu z Uczelniami Wyższymi warsztaty, których tematyka dotyczyła biologii jezior WPN (2013r), chemii wód (2013), ochrony gatunkowej płazów i gadów (2014) połączone z wystawami posterów tematycznych w szkole.
9. Projekty uczniowskie dotyczące zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego człowieka, segregacji odpadów, problematyki czystości wód i gleb, problematyki ochrony gatunkowej zwierząt i inne prowadzone w ramach lekcji biologii, chemii i geografii w Liceum i w gimnazjum.
10. Spotkania z ciekawymi ludźmi np. spotkanie z pracownikiem Lasów Państwowych (2013r. gospodarka leśna w PPN, spotkanie z prezesem Koła łowieckiego itp.) koszt spotkania ok. 300 zł pokrywają rodzice uczniów.
11. Wizyty uczniów z zajęciami dydaktycznymi: Centralna Oczyszczalnia Ścieków, Stacja Uzdadniania Wody, Miejskie Wysypisko Śmieci.

Zespół Szkół im. Dezyderygo Chłapowskiego w Bolechowie

Lp.	Nazwa działania	Okres działań	Ilość uczestników	Wydatkowane środki
1	Dwudniowe warsztaty z ekologii w Zielonce	Wrzesień 2012	12 uczniów	1 400 zł (z zajęć pozalekcyjnych)
2	Uczestnictwo w warsztatach terenowych w ramach realizacji programu GLOBE (Jastrzębia Góra, Darłówko)	Czerwiec 2012 Czerwiec 2013	łącznie 13 uczniów	2 300 zł (z zajęć pozalekcyjnych)
3	Zrealizowanie szkolnego projektu poświęconego badaniom zapylenia powietrza	Wrzesień 2012 Wrzesień 2013	8 uczniów	Bez dodatkowych nakładów
4	Badanie parametrów wody w rzece Trojance	Cały czas, na bieżąco	20	400 zł (materiały)
5	Zbiórka starych telefonów komórkowych	Styczeń- kwiecień 2013	4	Bez dodatkowych nakładów

6	Zbiórka zużytych baterii	Na bieżąco	Wszyscy uczniowie	Bez dodatkowych nakładów
7	Segregacja odpadów (poprzedzona pogadanką)	Na bieżąco	Wszyscy uczniowie	Bez dodatkowych nakładów
8	Sprzątanie okolic szkoły	Miesiące w roku szkolnym	Wszystkie klasy wg harmonogramu	Bez dodatkowych nakładów
9	Wycieczki dydaktyczne: 1. do oczyszczalni ścieków 2. do zakładu „FIRST RECYCLING” (przetwarzanie makulatury) 3. do zakładu „EKO POZ” (przetwarzanie odpadów drewnianych) 4. do Kampanii Piwowarskiej (zagospodarowane produktów ubocznych produkcji) 5. do Elektrociepłowni Karolin 6. do firmy „EKO ZEC” (zagospodarowanie popiołu i pyłów) 7. Na składowisko odpadów w „Suchym Lesie” (wycieczka rowerowa) 8. do fabryki autobusów „Solaris” 9. do ZOO w Poznaniu	W okresie roku szkolnego 2012/13 i 2013/14	Łącznie około 150 uczestników wycieczek	Nakłady tylko na dojazd do zakładów. Nakłady te ponoszą uczestnicy wycieczek.
10	Udział uczniów w konkursie „EKOPLANETA” (temat „mieszkańcy pól i łąk”)	2012 i 2013 r	8 uczniów	Bez nakładów
11	Współpraca z kołem łowieckim „Rogacz” - zbieranie pożywienia dla zwierząt leśnych, dbanie o paśniki...	Na bieżąco	11 uczniów	Bez nakładów

Zespół Szkół w Bolechowie – Szkoła w Murowanej Goślinie

1. Łysy Młyn - wycieczka

Klasa I technikum 19 września 2013 r. uczestniczyła w zajęciach z ochrony środowiska w Ośrodku Edukacji Leśnej Łysy Młyn Nadleśnictwa Łopuchówko. Łysy Młyn jest częścią projektu „Budowa sieci nauczania na rzecz środowiska oraz pachnicy dębowej na obszarze wytypowanym do sieci Natura 2000.

Odbyły się zajęcia z mikroskopami, uczniowie przypomnieli sobie budowę i działanie mikroskopów oraz oglądali okazy owadów i budowę drewna takich gatunków, jak: sosna, świerk, modrzew i innych. Pracownik z nadleśnictwa pokazał też bardzo ciekawe zdjęcia i filmy, np. jak walczy jelonek rogacz i dlaczego pachnica dębowa chrząszcz, którego samce pachną pierniczkami, zasługuje na szczególną

ochronę. Uczestnicy zajęć zwiedzili wystawę owadów i wysłuchali opowieści o bobrach, martwym drewnie, w którym tętni życie różnych gatunków owadów, np. ciółka sp., zgmiotka sp. i pachnicy sp., jelonka rogacza i nadobnica alpejska.

Uczniowie zwiedzili wystawę o drewnie i jego zastosowaniu oraz przeszli ścieżką edukacyjną dookoła stawu.

2. Konkurs przyrodniczo-łowiecki

Dnia 19 października 2013 r., uczniowie klasy III TIM wyruszyli na pola kukurydzy. Wycieczka została zorganizowana w ramach konkursu przyrodniczo-łowieckiego.

Uczniów, nauczycielki oraz myśliwych połączyła troska o zapewnienie podczas nadchodzącej zimy pokarmu zwierzyńie leśnej.

3. Aktywni dla klimatu

Udział w konkursie „Aktywni dla klimatu” pt.: „Zmieniaj nawyki – nie klimat”.

Ekozespół KLIMATIO przygotował informacje o szkodliwości elektroodpadów dla środowiska naturalnego i zdrowia człowieka i zasady przyjazne klimatowi w szkole.

Dnia 27 marca 2014 r. odbyła się wielka zbiórka elektroodpadów. Mieszkańcy gminy zostali zaproszeni do oddania wszelkich niepotrzebnych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, takich jak: żelazka, odbiorniki radiowe, świetlówki, komputery, telefony, telewizory, sprzęt video i audio, chłodziarki, lodówki, zamrażarki, pralki, suszarki, kuchenki elektryczne, piekarniki, grzejniki elektryczne, klimatyzatory, wentylatory, inne urządzenia AGD, odkurzacze, młynki elektryczne, zmywarki, grzejniki elektryczne, depilatory i golarki, zegarki, wagi, komputery, kopiarki, laptopy, kalkulatory, faksy, kamery, sprzęt hi-fi, wzmacniacze, instrumenty muzyczne, wiertarki, piły, maszyny do szycia, lampy wyładowcze, żyrandol, itp.

Nakłady finansowe ze strony Szkoły – 600,00 zł

Czas trwania akcji – od października 2013 r. do czerwca 2014 r.

4. Zdrowe żywienie – mądre pokolenie

Uczniowie klasy II technikum w ramach pracy na zajęciach z zasad żywienia, wzięli udział w konkursie organizowanym przez Polskie Towarzystwo Dietetyki. Konkurs pt. „Zdrowe żywienie, mądre pokolenie” - promuje zasady zdrowego żywienia, zwłaszcza wśród tych, którzy będą dysponować żywnością – młodych adeptów sztuki kulinarnej z naszej szkoły.

Zespół Szkół w Kórniku

Lp.	Działanie	Data	Koszt
1.	Udział w konkursie przyrodniczym Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody Salamandra „Chrząszcze Polski zagrożone wyginięciem”	17.03.2012	brak
2.	Udział w akcji „Sprzątanie świata” - prace porządkowe na terenie Arboretum Kórnickiego i OSiR Kórnik	24.09.2012	brak
3.	Wielkopolski Park Narodowy – udział w zajęciach w muzeum przyrodniczym WPN, wykładzie na temat form ochrony przyrody oraz w zajęciach terenowych - ścieżka edukacyjna Jezioro – Osowa Góra	24.10.2012	600zł
4.	Organizacja szkolnego konkursu przyrodniczego „Rośliny i zwierzęta chronione w Polsce”	3.06.2013	brak
5.	Zajęcia w Muzeum Dendrologicznym w Kórnickim Arboretum – różnorodność biologiczna drzew	06.2013	brak
6.	Zielone lekcje w Kórnickim Arboretum	06.2013	brak
7.	Prace porządkowe na terenie Arboretum Kórnickiego	18.10.2013	brak
8.	Wielkopolski Park Narodowy – udział w zajęciach w muzeum przyrodniczym WPN, projekcji filmu o WPN oraz w zajęciach terenowych - rozpoznawanie drzew	6.11.2013	532zł
9.	Udział w wykładach i pokazach prowadzonych przez pracowników naukowych Instytutu Dendrologii PAN w Kórniku. Wykłady związane z edukacją ekologiczną i ochroną środowiska dotyczyły m. in.: - Czym jest różnorodność biologiczna, sposoby jej ochrony – wykład - Zasady zbioru roślin przeznaczonych do kolekcji zielnikowej – pokaz z elementami wykładu - Typy związków mykoryzowych – wykład	03-11. 2013	brak
10.	Udział w Olimpiadzie Ekologicznej	2012, 2013	brak
11.	Zbiórka baterii i nakrętek	2012-2013	brak
12.	Segregacja odpadów		

Zespół Szkół nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich w Swarzędzu

Zadania jakie podjęto to:

- przez cały rok szkolny 2012/2013 zbierano zużyte baterie (współpraca z firmą Reba),
- przez cały rok zbierano zużyte płyty DVD i CD do specjalnie oznaczonych pojemników (wykonane przez uczniów),
- segregowano śmieci (pojemniki na papier, plastik, szkło w holu szkoły),
- odbywały się lekcje wychowawcze na wybrane tematy z zakresu ekologii,
- przeprowadzono ogólnopolski konkurs "Eko-planeta",
- uczniowie wzięli udział w szkolnym etapie Olimpiadzie Ekologicznej.

Zespół Szkół nr 2 w Swarzędzu

Lp.	Działanie – biologia	Termin	koszty
1.	Zagadnienia z ochroną przyrody i ochroną środowiska są omawiane na lekcjach biologii w klasie I i klasie III LO	2012 , 2013	-
2.	Uczniowie klasy I LO wzięli udział w konkursie EKOPLANETA	X 2012 6 III 2013	80,00
3.	W ramach Koła Biologicznego zostały przeprowadzone warsztaty dendrologiczne	IV 2013	-
4.	W klasie IIc LO w ramach przedmiotu EKOLOGIA zostały przeprowadzone zajęcia terenowe związane z poznaniem ścieżki edukacyjnej wokół Jeziora Swarzędzkiego i Doliny Cybiny	IX – X 2013	-
5.	Wykład ornitologa i pracownika naukowego UAMu w Poznaniu na temat Orła bielika i innych ptaków drapieżnych, pan dr Michał Kupczyk	II 2013	200,00
6.	Wystawa zdjęć ORZEŁ BIELIK W OBIETYWIE	III – IV 2013	-
7.	Wycieczka do Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu Wydział biotechnologii: – zwiedzanie wydziału i pozyskiwanie informacji dotyczących wykorzystywania niektórych odpadów produkcyjnych - poznawanie produkcji na skalę pół techniczną - poznawanie metod oceny bakteriologicznej i chemicznej produktów spożywczych -Zapoznanie ze specyfiką prac badawczych i szkodliwym wpływie niektórych substancji na organizm człowieka i środowisko	26.11.2013	-

Zespół Szkół im. Jadwigi i Władysława Zamoyskich w Rokietnicy

1. Program „Stań po zielonej stronie mocy”-recykling, zbiórka materiałów wtórnych przez uczniów i pracowników, w okresie od stycznia 2013 do kwietnia 2014r.
2. Cykl wycieczek dydaktycznych i szkoleniowych związanych z kształceniem i opisem krajobrazu w rejonie gminy, (rok 2012 i nadal).
3. Rajd –Dzień Dziecka –czerwiec 2013r.

Zespół Szkół im. Adama Wodiczki w Mosinie

Rok 2012

Działanie	Czas realizacji	Środki finansowe
Współpraca z Firmą REBA (program zbiórki zużytych baterii)	cały rok	-
Współpraca ze Stowarzyszeniem “Eko-Edukacja” (projekty, konkursy, materiały dydaktyczne)	cały rok	-
Kółko biblioteczno-ekologiczne	cały rok	1200 PLN

Dzień Patrona Zespołu Szkół prof. Adama Wodziczki: realizacja projektu edukacyjnego we współpracy z Europe Direct "Środowisko i ekologia" konkurs wiedzy o parkach narodowych i formach ochrony środowiska	19.03.2012 r.	300 PLN
Dzień Ziemi (ekspozycja, warsztaty ekologiczne)	22. 04.2012 r.	-
Konkurs w ramach Ligi Międzygimnazjalnej "GMO czy nie GMO? Oto jest pytanie!"	kwiecień 2012 r.	-
Akcja zagospodarowania terenu wokół wieży widokowej, sadzenie krzewów i drzew (we współpracy z Urzędem Miejskim w Mosinie)	13.04.2012 r.	-
Sprzątanie świata – Polska – Mosina 2012	14-16.09.2012 r.	-
Rajd jesienny ścieżką przyrodniczą	23.10.2012 r.	-
"Czysta energia"-kompleksowy program praktyk dla nauczycieli szkół zawodowych w firmach z branż Odnawialnych Źródeł Energii	wrzesień-listopad 2012 r.	-
Studia Podyplomowe, Politechnika Poznańska: Odnawialne źródła energii. Projektowanie. Finansowanie. Pomiary. Badania.	listopad 2012 – 2013	3150 PLN

Rok 2013

Działanie	Czas realizacji	Środki finansowe
Współpraca z Firmą REBA (program zbiórki zużytych baterii)	cały rok	-
Współpraca ze Stowarzyszeniem "Eko-Edukacja" (projekty, konkursy, materiały dydaktyczne)	cały rok	-
Kółko biblioteczno-ekologiczne	cały rok	1687,70 PLN
Spotkanie z Firmą piTERN sp. z o.o., instalującą urządzenia energii odnawialnej, zorganizowane w ramach "Drzwi otwartych"	23.03.2013 r.	-
Dzień Patrona Zespołu Szkół prof. Adama Wodziczki: realizacja projektu edukacyjnego "Czas na zdrowie", we współpracy z kołem naukowym studentów Uniwersytetu Przyrodniczego, warsztaty, konkurs wiedzy dotyczący zdrowego stylu życia	25.03.2013 r.	300 PLN
Konkurs w ramach Ligi Międzygimnazjalnej "Obszary chronione terenu gminy Mosina"	marzec 2013 r.	-
Dzień Ziemi (ekspozycja, warsztaty ekologiczne)	22. 04.2013 r.	-
Sprzątanie świata – Polska – Mosina 2013	20-22.09.2013 r.	-
Rajd jesienny szlakiem WPN, konkurs wiedzy o WPN	12.10.2013 r.	-

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych w Owińskach

1. Kółko Ekologiczne „EKOUCZEŃ”. W ramach kółka realizowane są m.in.:
 - spotkania pogłębiające wiedzę na temat świata roślin i zwierząt, rozumienie relacji człowieka z przyrodą, wyrabianie nawyków dbałości o najbliższe otoczenie, uwrażliwienie uczniów na los zwierząt w czasie zimy, zajęcia edukacyjne dotyczące higieny rąk,
 - segregacja odpadów (zajęcia edukacyjne, zorganizowanie koszy do segregacji plastików, konkurs „ekościuciuchy”),
 - udział w Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy Ekologicznej dla szkół ponadgimnazjalnych, konkurs plastyczny „Żyj zdrowo, żyj sportowo”, konkurs plastyczny „Zwierzęta zimą”, Ogólnopolski Konkurs Plastyczny – CAREX – „Gdzie były co robiły twoje ręce?”,
 - zorganizowanie Dnia Ziemi propagującego wiedzę ekologiczną i ochronę środowiska.

Czas realizacji: od roku szkolnego 2013/2014. Program realizowany jest w ramach zajęć pozalekcyjnych: 1000,00 zł.

2. Na terenie Ośrodka znajduje się pojemnik na zużyte baterie. W danym okresie bez ponoszenia kosztów.
3. Zużyte tonery od drukarek są przekazywane do utylizacji. Bez ponoszenia kosztów.
4. Chemikalia laboratoryjne i analityczne z pracowni chemicznej przekazywane są do utylizacji. Ostatnie przekazanie kwiecień 2012 r. Koszt: 378,00 zł
5. Zużyte żarówki oraz świetlówki są przekazywane na bieżąco do utylizacji przy zakupie nowych żarówek, świetlówek. Koszt: ok. 160,00 zł
6. Na terenie Ośrodka prowadzona jest zbiórka plastikowych nakrętek. Zbiórkę realizuje Stowarzyszenie „Pomóż Dziecku Niewidomemu”. Bez ponoszenia kosztów.
7. Realizowane jest przekazywanie do utylizacji sprzęty elektroniczne. Ostatnie daty przekazania: 8.03.2013, 13.06.2013. Koszt ok. 1 000 zł.

Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Mosinie

Zajęcia związane z edukacją ekologiczną w 2012 i 2103 :

- Udział w akcji „Sprzątanie świata” (sprzątanie wyznaczonego terenu) uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum.
- Wycieczka do Wielkopolskiego Parku Narodowego – najwyższej formy ochrony przyrody - szkoła podstawowa.
- Pogadanki w ramach lekcji wychowawczej na temat segregacji odpadów i dbałości o środowisko - uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum.

- Rajd na wieżę widokową w Mosinie – zajęcia w ramach Dnia Ziemi pod hasłem „Energii” uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum.
- Pogadanka w ramach lekcji wychowawczej na temat wody – zasoby, wykorzystanie i oszczędzanie szkoła podstawowa.
- We wrześniu/ październiku 2013r uczniowie szkoły zawodowej wzięli udział w projekcie starostwa powiatowego "Wiedzie co jecie w poznańskim powiecie " promującym zdrowe żywienie i produkty ekologiczne.
- W kl. IV I V miały miejsce cykliczne zajęcia edukacyjne opracowane na płytach CD EKOLOGIA- zajęcia odbywały się w obszarze ochrony wód, powietrza, segregacji odpadów i oszczędzania energii.
- Przeprowadzono zajęcia edukacyjne w kl.VI na temat negatywnych skutków działania człowieka i alternatywnych źródeł energii.
- W kl III gimnazjum - w ramach zajęć odbyły się 2 wycieczki - do pobliskiej oczyszczalni wód i spotkanie z leśnikiem na terenie WPN.

7. Udział pracowników Starostwa Powiatowego w Poznaniu w szkoleniach, kursach, konferencjach z zakresu ochrony środowiska

W związku z ciągłymi zmianami w przepisach prawa oraz w celu pogłębienia wiedzy, pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa uczestniczą w różnego rodzaju szkoleniach, konferencjach czy seminariach z zakresu ochrony środowiska. Tematyka jest bardzo szeroka ze względu na bardzo zróżnicowany zakres zadań, jakimi zajmuje się Wydział. Szkolenia te dotyczyły m.in. gospodarki wodno-ściekowej w świetle nowelizacji przepisów ustawy Prawo wodne, korzystania z sieci NATURA 2000, udostępniania informacji publicznej w jst, gospodarki odpadami w pozwoleniach zintegrowanych, nowej ustawy o odpadach, ochrony gruntów rolnych i leśnych na podstawie ustaleń kontroli NIK, zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów, aplikacji SRPP – sporządzanie i przekazywanie sprawozdań dot. pomocy publicznej w rolnictwie i rybołówstwie, kontroli z zakresu ochrony środowiska, ochrony gatunkowej roślin i zwierząt w procesie usuwania drzew.

8. Prowadzenie publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie

Dane o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach, które prowadzi się w formie elektronicznej. Organ administracji obowiązany do prowadzenia wykazu udostępnia go w Biuletynie Informacji Publicznej.

Na stronie internetowej Powiatu Poznańskiego www.bip.powiat.poznan.pl w zakładce „Rejestry publiczne, inne rejestry i wykazy”, zamieszczony jest Rejestr dokumentów zawierających informacje o środowisku oraz Rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

9. Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie

Na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organy administracji są obowiązane do udostępniania każdemu informacji o środowisku i jego ochronie znajdujących się w ich posiadaniu lub które są dla nich przeznaczone. Udostępnieniu, o którym mowa powyżej, podlegają informacje dotyczące:

- 1) stanu elementów środowiska, takich jak: powietrze, woda, powierzchnia ziemi, kopaliny, klimat, krajobraz i obszary naturalne, w tym bagna, obszary nadmorskie i morskie, a także rośliny, zwierzęta i grzyby oraz inne elementy różnorodności biologicznej, w tym organizmy genetycznie zmodyfikowane, oraz wzajemnych oddziaływań między tymi elementami;
- 2) emisji, w tym odpadów promieniotwórczych, a także zanieczyszczeń, które wpływają lub mogą wpłynąć na elementy środowiska, o których mowa w pkt 1;
- 3) środków, takich jak: środki administracyjne, polityki, przepisy prawne dotyczące środowiska i gospodarki wodnej, plany, programy oraz porozumienia w sprawie ochrony środowiska, a także działań wpływających lub mogących wpłynąć na elementy środowiska, o których mowa w pkt 1, oraz na emisje i zanieczyszczenia, o których mowa w pkt 2, jak również środków i działań, które mają na celu ochronę tych elementów;
- 4) raportów na temat realizacji przepisów dotyczących ochrony środowiska;
- 5) analiz kosztów i korzyści oraz innych analiz gospodarczych i założeń wykorzystanych w ramach środków i działań, o których mowa w pkt 3;
- 6) stanu zdrowia, bezpieczeństwa i warunków życia ludzi, oraz stanu obiektów kultury i obiektów budowlanych - w zakresie, w jakim oddziałują na nie lub mogą oddziaływać:
 - a) stany elementów środowiska, o których mowa w pkt 1, lub

b) przez elementy środowiska, o których mowa w pkt 1 - emisje i zanieczyszczenia, o których mowa w pkt 2, oraz środki, o których mowa w pkt 3.

Informacje niniejsze udostępnia się w formie ustnej, pisemnej, wizualnej, dźwiękowej, elektronicznej lub innej - na pisemny wniosek. Od podmiotu żądającego informacji o środowisku i jego ochronie nie wymaga się wykazania interesu prawnego lub faktycznego.

W 2012 roku zostało złożonych 120 wniosków o udostępnienie informacji o środowisku, natomiast w 2013 roku ilość ich wzrosła do 186.

III. Działania Gmin w zakresie edukacji ekologicznej oraz popularyzacji odnawialnych źródeł energii

Gmina Buk

W roku 2012 na Urząd Miasta i Gminy Buk dofinansował konkursy ekologiczne w Szkole Podstawowej oraz w Gimnazjum. Dla zwycięzców zakupiono nagrody rzeczowe oraz ufundowano jednodniową wycieczkę. Uczniowie Gimnazjum pojechali na wycieczkę do Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Ponadto wzięli oni udział w programie szkoleniowym z zakresu ochrony środowiska p.n. „Zielono Mi” pod patronatem Ministerstwa Środowiska zorganizowanym w Poznaniu w Arenie.

W ramach prowadzonej edukacji ekologicznej, dla uczniów I klas Gimnazjum zorganizowano zajęcia na terenie gminnego składowiska odpadów we wsi Wysoczka oraz na terenie oczyszczalni ścieków we wsi Niepruszewo. Uczniowie brali również udział w corocznym sprzątaniu świata. Po raz pierwszy zorganizowano I Międzyszkolne Spotkanie Ekologiczne „EKO-JUNKI” – Buk 2012.

Tematyka przeprowadzonych konkursów była następująca:

- SOS dla Ziemi – ratujmy powietrze, wody i gleby,
- Żyjmy z przyrodą w zgodzie,
- Buk – Moje miasto – X edycja,
- Nie zaśmiecajmy ziemi,
- Dzień Ziemi.

Na realizację ww. działań poniesione zostały koszty w wysokości 21.288 zł.

Natomiast w 2013 roku zrealizowane zostały następujące zadania:

- dla uczniów szkół podstawowych w Buku zorganizowano wykonanie dwóch przedstawień teatralnych pt. „Historia zaginionego papierka” w wykonaniu Krakowskiego Biura Promocji Kultury w Krakowie,
- dla uczniów Gimnazjum im. płk. Kazimierza Zenktelea w Buku zorganizowano wycieczkę do Zakładu Przetwarzania Zużytego Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego w Nowym Tomysłu,
- dla dzieci z Przedszkola im. Krasnala Hałabały w Buku ufundowano przewóz dzieci na ścieżkę ekologiczną w Porążynie,
- dla uczniów Gimnazjum zorganizowano konkurs ekologiczny „Odpadów mniej, Ziemi lżej”. Uczniowie którzy zajęli I miejsce uczestniczyli w wycieczce do Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Chalinie,
- za udział w konkursie „Zadbaj o środowisko razem z nami” oraz zorganizowanie festynu w dn. 14.06.2013 r. Zbiórka Elektrośmieci, dla uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych

zorganizowano wyjazdowe zajęcia edukacyjne, które zostały przeprowadzone w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,

- sfinansowano udział uczniów Gimnazjum w programie szkoleniowym z zakresu ochrony środowiska p.n. „Zielona Polska, który odbył się w Poznaniu,
- dla uczniów I klas Gimnazjum zorganizowano zajęcia na terenie oczyszczalni ścieków we wsi Niepruszewo oraz brali oni udział w corocznym sprzątanii Świata,
- dla szkół i przedszkoli zakupiono filmy na płycie DVD pt. „Śmieci” – 7 szt. Oraz „Gdzie znikają śmieci” – 9 szt.,
- dla szkół podstawowych zakupiono 8 szt. Kompletów EKOSZAFEK do zbiórki posegregowanych odpadów, takich jak: papier, plastik oraz metalowe puszki.

Na realizację ww. działań poniesione zostały koszty w wysokości 16.366 zł.

Gmina Czerwonak

Edukacja ekologiczna na terenie Gminy Czerwonak jest realizowana w ramach konkursu z pożytku publicznego. W 2012 roku edukacja ta nie była prowadzona ze względu na to, że nie udało się wybrać oferenta spośród ogłoszonych dwóch konkursów. Natomiast w 2013 r. została wybrana Liga Ochrony Przyrody Okręg w Poznaniu – Koło Ćma w Czerwonaku, która wykonała zadanie za kwotę 6.995 zł. Zakres działania obejmował:

- a) konkursy o tematyce ekologicznej w szkołach i przedszkolach:
 - konkurs fotograficzny dla szkół podstawowych „Przyroda w twojej okolicy” – 7 uczestników,
 - konkurs plastyczny dla szkół podstawowych „Moja wycieczka do lasu” – 64 uczestników,
 - konkurs plastyczny dla przedszkolaków „Moja wycieczka do lasu” – 8 uczestników,
 - konkurs plastyczny dla szkół podstawowych „Barwy przyrody jesienią” – 113 uczestników,
 - konkurs plastyczny dla przedszkolaków „Barwy przyrody jesienią” – 50 uczestników,
- b) trzy zajęcia w terenie połączone z poszerzeniem wiedzy ekologicznej:
 - 29 dzieci z Owińsk – zajęcia na Dziewiczej Górze na ścieżce przyrodniczej z Leśniczym,
 - 24 dzieci z Koziegłów - zajęcia na Dziewiczej Górze na ścieżce przyrodniczej z Leśniczym,
 - 36 dzieci z Kicina – zajęcia w Potaszach na ścieżce przyrodniczej z pracownikiem Związku Parków Krajobrazowych,
- c) organizacja stoisk eko-edukacyjnych na festynach gminnych wraz z przeprowadzeniem konkursów ekologicznych dla dzieci i młodzieży oraz promocja selektywnej zbiórki odpadów:
 - festyn w Czerwonaku – konkurs plastyczny „Moje ulubione zwierzę” – 22 uczestników,
 - Dożynki gminne w Owińskach – konkurs wiedzy przyrodniczej – 16 uczestników,

- Piknik cysterski w Owińskach.

Gmina Dopiewo

W ramach prowadzonej edukacji ekologicznej, na terenie Gminy Dopiewo zostały zrealizowane następujące zadania w roku 2012:

- festyn ekologiczny „Święto drzewa”, Dzień ziemi, Akcja sprzątnięcia świata – koszt 31.544 zł,
- konkursy, wystawy, festyny ekologiczne, programy edukacyjne, udział w konkursach – koszt 7.841 zł,
- budowa ścieżki edukacyjnej nad Jeziorem Niepruszewskim w miejscowości Zborowo – koszt 37.670 zł,
- zakup materiałów edukacyjnych dla szkół i przedszkoli – koszt 17.000 zł,
- realizacja serialu edukacyjnego „Eko jest super” w ilości 8 odcinków, we współpracy z TVP Poznań – koszt 39.999,60 zł;

a w roku 2013:

- grant edukacyjny „Drugie życie odpadu” – od producenta do konsumenta – koszt 20.000 zł,
- festyn ekologiczny „Święto drzewa” – koszt 26.643,98 zł.

Edukacja ekologiczna oraz popularyzacja odnawialnych źródeł energii jest prowadzona przy pomocy strony internetowej www.dopiewo.pl, gazety gminnej „czas Dopiewa”, ogłoszeń wywieszonych na tablicy Urzędu oraz w gablotach sołeckich przez sołtysów.

Gmina Kleszczewo

Edukacja ekologiczna oraz popularyzacja odnawialnych źródeł energii jest prowadzona za pośrednictwem: strony internetowej www.kleszczewo.pl, gazety gminnej „Samorząd”, ogłoszeń wywieszanych na tablicy Urzędu Gminy Kleszczewo oraz w gablotach sołeckich przez sołtysów.

W 2013 roku zrealizowane zostały takie zadania jak: wydanie Vademecum utrzymania czystości i porządku za kwotę 5.243,18 zł, organizacja Ekomajówki za kwotę 3.000 zł oraz wydruk materiałów promujących postawy ekologiczne Akademia Słońca za kwotę 369 zł.

Gmina Komorniki

Na terenie gminy nie były przeprowadzane akcje związane z edukacją ekologiczną czy popularyzacją odnawialnych źródeł energii.

Gmina Kostrzyn

Edukacja ekologiczna oraz popularyzacja odnawialnych źródeł energii jest prowadzona poprzez: stronę internetową Urzędu www.kostrzyn.wlkp.pl, artykuły w lokalnej prasie „Kostrzyńskie ABC” oraz „Echo Ziemi Kostrzyńskiej”, plakaty i informacje wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz w gablotach sołeckich, współpraca z placówkami oświatowymi przy organizowanych akcjach „Sprzątania Świata”. Organizowane były również spotkania informacyjne dla mieszkańców prowadzone przez firmy zajmujące się energią odnawialną, dystrybucja ulotek na temat energii odnawialnej na terenie Urzędu.

Gmina Kórnik

W ramach edukacji ekologicznej oraz popularyzacji odnawialnych źródeł energii podjęto następujące działania:

- całoroczne akcje zbiórki baterii na terenie sołectw,
- konkursy selektywnej zbiórki odpadów – zbiórka baterii, puszek, makulatury przez placówki oświatowe,
- wyjazdy dla uczniów związane z Zieloną Szkołą,
- warsztaty ekologiczno-przyrodnicze dla młodzieży szkolnej połączone ze zwiedzaniem rezerwatu „Meteoryt Morasko”, rezerwatu „Śnieżycowy Jar” oraz Ośrodka Uniwersytetu Przyrodniczego w Stanicy,
- coroczne turnieje ekologiczne dla szkół podstawowych,
- konkursy o tematyce związanej z ochroną środowiska oraz ekologią dla przedszkolaków,
- akcje ekologiczne związane ze sprzątaniem tj. Wiosenne Sprzątanie, Sprzątanie świata i dzień Ziemi (dla zorganizowanych grup Gmina przekazała materiały dotyczące sprzątania oraz zorganizowała odbiór zebranych odpadów),
- konkursy o tematyce przyrodniczej, ekologicznej i prozdrowotnej w Gimnazjum w Robakowie, w tym doposażenie gabinetów biologicznych w aparaturę do obserwacji i badania środowiska,
- wycieczki szkolne na ścieżce edukacyjnej „Bobrowy Szlak”,
- Europejskie Dni Ptaków z inicjatywy Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków – Grupa Poznańska,
- wyjazdy ekologiczno-edukacyjne dla uczniów szczególnie wyróżniających się w konkursach przyrodniczych,

- akcje ekologiczne prowadzone przez fundację zajmującą się schroniskiem dla bezdomnych zwierząt w Gaju pod nazwą „Jak postępować ze zwierzętami” dla szkół podstawowych,
- szkolenia dla młodzieży z zakresu ochrony środowiska, krzewienia kultury i sportu, w tym zakup nagród dla najlepszych młodych wędkarzy działających na rzecz środowiska z inicjatywy Polskiego Związku Wędkarskiego, Koła w Kórniku,
- zakup budek lęgowych i wspólna akcja ich wywieszania wraz z Instytutem Dendrologii PAN.

Wydatki na realizację powyższych działań wyniosły w roku 2012 – 18.326 zł, a w roku 2013 – 49.166 zł.

Gmina Luboń

Miasto Luboń od lat współorganizuje wraz z fundacją ekologiczną Arka akcję informacyjną pt. „Kochasz dzieci nie pal śmieci”. W szkołach, przedszkolach, budynkach użyteczności publicznej pojawiają się stosowane plakaty informujące o szkodliwym dla zdrowia i środowiska oddziaływaniu spalanych w piecach odpadów. Dodatkowo w ogólnodostępnym bezpłatnym miesięczniku Informator miejski publikowane były artykuły na temat niekorzystnego dla zdrowia i ludzi oddziaływania spalanych odpadów w paleniskach domowych. Wskazywano korzystne rozwiązania dla mieszkańców i środowiska w postaci zmiany nośnika energii na przyjazne środowisku.

W roku 2013 zorganizowany został konkurs dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów „Drugie życie śmieci”. Jego celem było podniesienie świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży, rozbudzenie poczucia odpowiedzialności wobec otaczającej przyrody oraz promowanie recyklingu poprzez zachęcanie do działalności artystycznej. Urząd Miasta wspierał również finansowo konkursy ekologiczne organizowane przez szkoły na terenie miasta Luboń oraz brał udział w akcji Sprzątanie świata.

Gmina Mosina

W ramach edukacji ekologicznej, Gmina wydała przewodnik Eko-turysty, nakręcono audycję Mosina – Made In Green, przygotowano projekt „Turystyka na terenach mikroregionu Wielkopolskiego Parku Narodowego” – budowa miejsc wypoczynku i edukacji ekologicznej za kwotę 484.120 zł. Natomiast w zakresie popularyzacji odnawialnych źródeł energii, przedsiębiorcy zajmujący się niekonwencjonalnymi źródłami energii prowadzili spotkania z mieszkańcami Gminy Mosina.

Gmina Murowana Goślina

Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina prowadzi edukację ekologiczną poprzez wspieranie konkursów szkolnych m.in. Konkurs Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski oraz organizację pikniku ekologicznego.

Gmina Pobiedziska

Edukacja mieszkańców w zakresie odnawialnych źródeł energii odbywa się poprzez zamieszczanie artykułów w Biuletynie Pobiedziskim oraz na stronie internetowej. Natomiast w zakresie edukacji ekologicznej organizowane są wspólnie z Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego akcje: Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata oraz konkursy o tematyce ekologicznej, a także „IV Ogólnopolski Edukacyjny Piknik Ekologiczny Pobiedziska 2012” i „V Ogólnopolski Edukacyjny Piknik Ekologiczny Pobiedziska 2013”. Koszt organizacji Pikniku wyniósł w roku 2012 – 92.000 zł, a w roku 2013 – 96.000 zł.

Gmina Rokietnica

Urząd Gminy w Rokietnicy podjął następujące działania związane z edukacją ekologiczną:

- zakup gadżetów ekologicznych i nagród w konkursach ekologicznych w związku z odbywającą się coroczną imprezą plenerową p.n. „Rokietnica Zaprasza Wielkopolan Na Rumpuć” w 2012 i 2013 roku,
- zakup toreb ekologicznych w roku 2012 i 2013,
- zakup puzzli edukacyjnych o tematyce ekologicznej w 2012 roku,
- konkursy dla dzieci na temat odpadów i prawidłowej segregacji podczas festynów rodzinnych na terenie gminy przy współpracy sołectw oraz Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Rokietnicy,
- prezentacje dla dzieci ze szkoły podstawowej w Rokietnicy na temat prawidłowej segregacji w 2013 roku,
- zakup książek o tematyce ekologicznej dla szkół,
- umieszczanie w „Rokickich Wiadomościach” artykułów z zakresu ochrony środowiska.

Na realizację ww. działań zostały wydatkowane w 2012 roku środki w wysokości 4.894 zł, a w 2013 roku w wysokości 5.191,28 zł.

Gmina Stęszew

W roku 2012 i 2013 przeprowadzona została akcja informacyjna związana z nowym systemem gospodarowania odpadami. Mieszkańcy otrzymali ulotki informacyjne, a na stronie internetowej Urzędu Gminy oraz gazetce opublikowane zostały artykuły informujące o nowych zasadach gospodarowania odpadami. Akcję zorganizował oraz sfinansował Związek Międzygminny CZO Selekt.

Ponadto na stronie internetowej Urzędu Gminy oraz gazetce ukazują się cyklicznie artykuły i ogłoszenia związane z ochroną środowiska np. dotyczące zakazu spalania odpadów w piecach co, zakazujące składowania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych oraz zachęcające do adopcji bezdomnych zwierząt. W 2012 roku w Urzędzie Gminy odbyło się spotkanie informacyjne zorganizowane wspólnie z producentem kolektorów, dotyczące możliwości wykorzystania energii słonecznej w gospodarstwach domowych.

Gmina Suchy Las

Działania związane z edukacją ekologiczną, jakie zostały podjęte przez Urząd Gminy Suchy Las to:

- w Gimnazjum w Chludowie odbywa się całoroczna akcja zbierania zużytych baterii, nakrętek plastikowych, puszek oraz happening ekologiczny - akcja uczniowska zachęcająca do recyklingu. Został również przygotowany przez uczniów projekt edukacyjny „Energia jądrowa – korzyść czy zagrożenie?”, w ramach którego wykonano: makietę elektrowni jądrowej, prezentację multimedialną wyświetlaną na szkolnych telebimach, ankietę skierowaną do uczniów dotyczącą wiedzy o energii jądrowej i płynących z niej korzyści i zagrożeń,
- w Przedszkolu „Leśnych Ludków” corocznie odbywa się zbiórka makulatury, zakrętek, baterii oraz poruszana jest tematyka dotycząca segregacji śmieci,
- w Gimnazjum w Suchym Lesie corocznie organizowane są zbiórki baterii i nakrętek, wycieczki edukacyjne (na wysypisko odpadów, na sortownię odpadów w Chludowie, do rezerwatu przyrody Morasko), budowane są budki lęgowe dla ptaków oraz odbywa się spotkanie ze specjalistą ds. ochrony środowiska,
- w Gimnazjum w Biedrusku organizowane są: dni ekologii (na przełomie kwietnia i maja), konkurs związany ze zbiórką makulatury oraz prowadzone jest kółko ekologiczne,
- w 2012 roku kampania edukacyjna „Kochasz dzieci nie pal śmieci”,
- w 2012 i 2013 roku fotograficzny konkurs ekologiczny,

- co miesiąc w lokalnej Gazecie Sucholeskiej ukazują się artykuły z zakresie ochrony środowiska.

Na realizację powyższych działań, Gmina w latach 2012 i 2013 przeznaczyła każdorazowo kwotę 10.000 zł.

Gmina Swarzędz

Edukacja ekologiczna oraz popularyzacja odnawialnych źródeł energii jest prowadzona przy pomocy prasy, internetu, banerów, ulotek, sołtysów, tablic i słupów ogłoszeniowych oraz poprzez wspieranie szkół w zakupach nagród na konkursy ekologiczne.

Gmina Tarnowo Podgórne

Na terenie Gminy działania związane z edukacją ekologiczną przyjęto jako program ciągły prowadzony ze wszystkimi szkołami i przedszkolami. Działania o charakterze edukacyjnym podejmowane są systematycznie. Niektóre przyjęły charakter ciągły, inne cykliczny, jeszcze inne organizowane są okazjonalnie. Cyklicznie organizowane są działania z udziałem jednostek oświatowych obejmujące dzieci i młodzież. Zaliczyć można tutaj zarówno coroczną akcję Sprzątania Świata, jak i obchodzone Dni Ziemi. Inne inicjatywy dotyczą m.in. selektywnej zbiórki odpadów, nowo uchwalonych przepisów prawa miejscowego, informacji z zakresu szkodliwości i zasad postępowania z azbestem, zasad postępowania z odpadem szczególnego ryzyka jakim jest m.in. padlina.

W dystrybucji niniejszych informacji wykorzystywane są: strony internetowe Gminy, prasa lokalna, ulotki.

Co roku na ten cel przeznaczane są środki z budżetu w wysokości 40.000 zł.

IV. Działania służące realizacji wyznaczonych celów i priorytetów ekologicznych z zakresu promocji i pogłębiania wiedzy na temat walorów przyrodniczych powiatu

1. Promocja walorów przyrodniczych powiatu w mediach, na stronach internetowych i na imprezach masowych oraz turystyki rowerowej i pieszej - rajdy

Obszar powiatu poznańskiego zaskakuje bogactwem możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego. Już kilka kilometrów od Poznania odetchniemy świeżym powietrzem w lasach, skupionych w Wielkopolskim Parku Narodowym oraz w Parkach Krajobrazowych: Rogalińskim, Promno i Puszcza Zielonka. Teren powiatu poznańskiego urozmaicony wzgórzami i jeziorami to idealne miejsce na aktywny wypoczynek. Setki kilometrów szlaków rowerowych i pieszych, szlaki kajakowe, kilkadziesiąt stadnin konnych, pola golfowe, sporty lotnicze, park linowy, wspinaczka, paintball, quady - to tylko niektóre z możliwości.

Teren powiatu poznańskiego jest rajem dla rowerzystów, dzięki kilometrom znakomicie wytyczonych szlaków. Poruszanie się po nich ułatwia satelitarny system GPS, który jest dostępny dla turystów zupełnie za darmo (pliki można pobrać ze strony internetowej <http://www.gpswielkopolska.pl>).

Przykładowe szlaki rowerowe:

- Cysterski Szlak Rowerowy przebiega przez gminy tworzące Związek Międzygminny Puszcza Zielonka (Czerwonak, Kiszkowo, Murowana Goślina, Skoki i Swarzędz) a także przez miasto Poznań oraz gminy powiatu wągrowieckiego. Szlak został poprowadzony przez najciekawsze, zachowane obiekty Zakonu Cystersów. Wśród nich jest klasztor Sióstr Cysterek w Owińskach. Obecnie znajduje się w nim Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych. Szlak nie omija również terenów Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka i rezerwatów przyrody. Podążając szlakiem, można zdobyć wiele ciekawych informacji na temat Cystersów oraz regionu,
- Łąbędzi Szlak Rowerowy - rozpoczyna się na skraju lasu na północ od Rogalinka. Początkowo kieruje się na północ wzdłuż brzegu Warty, następnie zaś skręca na wschód przecinając szlak konny oraz drogę Poznań-Rogalinek. Dalej wiedzie do Głuszyny Leśnej, Kubalina i zabudowań Rogalina Podlesia. Dalej rozpoczyna się kilkukilometrowa pętla prowadząca rowerzystów najpierw w kierunku Daszewic, następnie skręcająca w drogę do Mieczewa i powracająca do Rogalina Podlesia,
- Nadwarciański Szlak Rowerowy - północna część szlaku jest najnowszym elementem Wielkopolskiego Systemu Szlaków Rowerowych. Pełna trasa została wytyczona wzdłuż całego wielkopolskiego odcinka rzeki Warty i stanowi świetne uzupełnienie oferty turystyki wodnej,

jaką jest sieć stanic kajakowych. Szlak wyposażono w tablice informacyjne oraz drewniane wiaty postojowe. Po drodze mijać będziemy m.in. Rezerwat Przyrody Krajkowo (gmina Mosina) oraz wspaniałe nadwarciańskie krajobrazy: pola, łąki, łągi wierzbowe, liczne starorzecza,

- Rogaliński Szlak Rowerowy - rozpoczyna się w Rogalinku w pobliżu mostu na Warcie. Początkowo biegnie na północ, podobnie do Łabędziego Szlaku Rowerowego, by następnie jak on, skręcić na wschód przecinając szlak konny i drogę Poznań-Rogalinek. Dalej wiedzie ku Głuszynie Leśnej, Kubalinowi i zabudowaniom Rogalina Podlesia. Tam tworzy pętlę, analogiczną do tej, która zawarta jest w Łabędzim Szlaku Rowerowym, by po powrocie do Rogalina Podlesia skierować się do Rogalina. Szlak kończy swój przebieg na parkingu przy Zespole Pałacowo-Parkowym w Rogalinie,
- Rowerowy Szlak Warty - składa się z dwóch odcinków, które w zamierzeniach twórców, utworzą w przyszłości pętlę. Warunkiem jest powstanie przeprawy promowej na Warcie w pobliżu Krajkowa.

Pierwszy odcinek szlaku rozpoczyna się w Rogalinku, w pobliżu mostu na Warcie. Dalej wiedzie w kierunku drewnianego kościółka a następnie polnymi drogami w kierunku Rogalina. Tam mija główne wejście do Zespołu Pałacowo-Parkowego i dalej prowadzi w stronę Mauzoleum Raczyńskich a następnie do Świątnik i Radzewic.

Odcinek drugi rozpoczyna się na skrzyżowaniu drogi Mosina-Kórnik z trasą do Niwki i Puszczykowa. Stamtąd drogą leśną wiedzie na południe przez Kanał Mosiński i dalej lasami w kierunku Sowińca. Dalej prowadzi asfaltową drogą do Krajkowa a następnie leśnym duktem w kierunku rzeki.

- Pierścień Rowerowy Powiatu Poznańskiego - ma długość 173 km. Obejmuje najciekawsze miejscowości okolic Poznania. Są wśród nich Mosina, Stęszew, Tarnowo Podgórne, Murowana Goślina, Kostrzyn i Kórnik. Trasa jest propozycją dla miłośników jednodniowych wycieczek rowerowych. W tym celu powstało 7 szlaków łącznikowych, promieniście wychodzących ze stolicy Wielkopolski. Po pokonaniu wybranego odcinka Pierścienia, każdy ze szlaków łącznikowych pozwala dogodnie powrócić do Poznania. Na trasie znajduje się wiele interesujących miejsc - zarówno pod względem historycznym, artystycznym jak i przyrodniczym. Jednym z nich jest Kórnik z zamkiem, wpisanym do rejestru klasy „0” oraz z Biblioteką Kórnicką PAN, zawierającą najcenniejsze zabytki kultury polskiej, m.in. rękopis III cz. „Dziadów” Adama Mickiewicza. Warto również zobaczyć XVIII-wieczny pałac Raczyńskich, wraz ze sławną galerią malarstwa oraz skupiskiem pomnikowych dębów w Rogalinie, czy XV-

wieczny kościół w Stęszewie. Należy wspomnieć, iż szlak biegnie poprzez Wielkopolski Park Narodowy oraz trzy parki – Rogaliński Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Promno i Puszcę Zielonkę. Sama trasa Pierścienia posiada charakterystyczne oznaczenia - czarny rower na pomarańczowym tle z określeniem kierunku szlaku.

Wykorzystując tak rozbudowaną sieć szlaków rowerowych, Powiat Poznański organizuje i finansuje rajdy rowerowe. Jednym z nich jest „Rajd rodzinny po Wielkopolskim Parku Narodowym”, który się odbył 14 lipca 2013 r. oraz „Rajd po Cysterskim Szlaku Rowerowym”, który odbył się 15 września 2012 r. i 2013 r.

Ponadto na imprezach masowych, w których uczestniczy Powiat Poznański, promowana jest m.in. turystyka i rekreacja na terenie Powiatu, rozdawane są różnego rodzaju foldery, mapy turystyczne, ulotki, publikacje. Na stronie internetowej www.powiat.poznan.pl w zakładce turystyka można znaleźć informacje na temat organizowanych imprez oraz prowadzonych akcjach, takich jak „Aktywnie dookoła Poznania”, „Naturalnie dookoła Poznania” oraz „Śladami podróżników dookoła Poznania”.

2. Promowanie wśród młodzieży znajomości powiatu poznańskiego jako „Małej Ojczyzny” z uwzględnieniem aspektów przyrodniczych

Celem przeprowadzanego corocznie od 2010 roku konkursu ekologicznego „Kochajmy nasze małe ojczyzny” jest, oprócz zdobywania i pogłębiania wiedzy dotyczącej ochrony środowiska i ochrony przyrody na terenie powiatu poznańskiego, zdobywanie i pogłębianie wiedzy ogólnej na temat powiatu poznańskiego jako „małej ojczyzny” przez uczestników konkursu. Wśród przygotowanych pytań znajdują się zarówno te z wiedzy ogólnej – przyrodniczej, z form ochrony przyrody oraz z wiedzy o powiecie poznańskim. Powiat poznański jako „Mała Ojczyzna” pojawia się w pytaniach konkursowych corocznie i na wszystkich szczeblach konkursu.

3. Aktywizacja kadry pedagogicznej do przygotowania dzieci i młodzieży do pogłębiania wiedzy o środowisku przyrodniczym i jego ochronie

W październiku 2012 roku, w ramach prowadzonego programu Promocja Ekologii Poprzez Edukację (PEPE), przeprowadzono szkolenie dla nauczycieli szkół z powiatu poznańskiego. Celem szkolenia było przybliżenie problematyki i pogłębienie wiedzy z zakresu ochrony środowiska. Ponadto mobilizacją do aktywnego działania nauczycieli ma być możliwość wyjazdu z podopiecznymi w ramach nagród w konkursie „Kochajmy nasze małe ojczyzny”.

V. Działania służące realizacji wyznaczonych celów i priorytetów ekologicznych z zakresu ochrony jakości powietrza, wód i ziemi

1. Wydawanie decyzji administracyjnych regulujących poziomy emisji i ograniczających te poziomy

W ramach własnych kompetencji, Starosta Poznański wydał (w latach 2012-2013) następujące decyzje regulujące poziomy emisji i ograniczających te poziomy:

- pozwolenia na emisję gazów i pyłów do powietrza – 127,
- pozwolenia wodnoprawne – 569,
- pozwolenia na wytwarzanie odpadów – 150,
- decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu dla zakładów – 19.

2. Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin

W przypadku przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, Gminy Powiatu Poznańskiego przesyłają m.in. do Starostwa Powiatowego zawiadomienie o możliwości wniesienia wniosków do tego dokumentu. Studium stanowi podstawę planowania przestrzennego w gminie.

W kolejnym etapie Gminy uchwalają miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego określające przeznaczenie, warunki zagospodarowania i zabudowy terenu, a także rozmieszczenie inwestycji celu publicznego. Plan taki ustanawia przepisy powszechnie obowiązujące na danym terenie, będące podstawą wydawania decyzji administracyjnych – w tym Starosty Poznańskiego.

Procentowe pokrycie terenów gmin obowiązującymi miejscowymi planami przedstawia się następująco:

Gmina	Pokrycie terenu gminy obowiązującymi mpzp w %
Buk	5,17
Czerwonak	32
Dopiewo	13
Kleszczewo	100
Komorniki	41
Kostrzyn	4,4
Kórnik	15

Luboń	85
Mosina	20
Murowana Goślina	12,5
Pobiedziska	13,66
Puszczykowo	b.d.
Rokietnica	17
Stęszew	6
Suchy Las	75
Swarzędz	12,64
Tarnowo Podgórne	52

3. Monitorowanie stanu środowiska na podstawie dostępnych wyników badań

W zakresie hałasu, ochrony powietrza i wód nakłada się w decyzjach m.in. obowiązki wykonywania badań, których wyniki są przesyłane do Starostwa w celu ich analizy pod kątem ewentualnych przekroczeń. Ponadto pracownicy Starostwa kontrolują zakłady (w zakresie wypełniania obowiązków nałożonych decyzjami) oraz dokonują przeglądów pozwoleń wodnoprawnych.

4. Opracowanie dotyczące monitoringu jakości wód wybranych jezior na terenie powiatu poznańskiego

Ze względu na brak środków w budżecie, zadanie nie zostało zrealizowane w latach 2012 – 2013.

5. Działania zabezpieczające przed wystąpieniem oraz skutkami powodzi i suszy zgodnie ze zaktualizowanym „Operatem Przeciwpowodziowym Powiatu Poznańskiego”

W 2010 r. wykonano „Operat Przeciwpowodziowy Powiatu Poznańskiego”. Dokument niniejszy systematyzuje działania zapobiegawcze, a także działania usuwające skutki powodzi, których nie udało się uniknąć. Wyznaczono tereny charakteryzujące się zagrożeniem powodziowym oraz tereny przeznaczone do przeprowadzenia ewakuacji. Opisano również zadania, jakie są realizowane w zakresie ochrony przeciwpowodziowej w Starostwie Powiatowym poprzez Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego Starosty Poznańskiego. PCZK funkcjonuje na podstawie Zarządzenia Starosty Poznańskiego nr 71/2010 z dnia 27 sierpnia 2010 roku, a do jego zadań należy:

- pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego;
- współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej;

- nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności;
- współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska;
- współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne;
- dokumentowanie działań podejmowanych przez centrum;
- realizacja zadań stałego dyżuru w ramach gotowości obronnej państwa.

W ramach działań przeciwpowodziowych, Gmina Komorniki wykonała zbiornik retencyjny na rowie melioracyjnym WA w miejscowości Rosnowo. Jego zadaniem jest odciążenie rzeczki Wirynki przed nadmiarem zrzutów wód z górnego odcinka ww. rowu i niedopuszczenie do podnoszenia się stanu wód w strefie przepływu rzeczki przez centrum miejscowości Komorniki.

6. Dofinansowanie działalności spółek wodnych w zakresie utrzymania i modernizacji systemów melioracyjnych

Na podstawie podjętej uchwały Rady Powiatu w Poznaniu Nr XLII/336/III/2010 z dnia 26 maja 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 152, poz. 2903) w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Powiatu Poznańskiego spółkom wodnym, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zadań, przekazywane są środki finansowe na bieżące utrzymywanie urządzeń wodnych. Rozumie się przez to eksploatację, konserwację oraz remont urządzeń melioracji wodnej szczegółowej w celu zachowania ich funkcji.

Zgodnie z zapisami ww. uchwały, spółki wodne mogą do 30 maja, corocznie, składać wnioski o przyznanie dotacji. Złożone wnioski oceniane są według następujących kryteriów:

- długość utrzymywanych urządzeń melioracji wodnej szczegółowej – rowów (w km),
- ściągłość uchwalonych składek na utrzymanie urządzeń (w %).

W związku z powyższym, z budżetu Powiatu Poznańskiego na realizację niniejszego zadania zostały wydatkowane następujące środki finansowe:

- rok 2012 - 189.364,91 zł,
- rok 2013 - 250.000,00 zł.

W odniesieniu do wspierania finansowego spółek wodnych w zakresie utrzymania i modernizacji urządzeń melioracji wodnych szczegółowych przez Gminy Powiatu Poznańskiego, przedstawia się ono w następujący sposób:

Gmina	Sposób wspierania spółek wodnych
Buk	Nie jest członkiem spółki wodnej, ale przekazała dotację w wysokości 30.000 zł w roku 2012 oraz 25.000 zł w roku 2013
Czerwonak	Jest członkiem spółki wodnej i opłaca składki, które wyniosły 130.000 zł w latach 2012 – 2013
Dopiewo	Jest członkiem spółki i przekazała środki finansowane w wysokości 120.000 zł w roku 2012 oraz 150.000 zł w roku 2013
Kleszczewo	Jest członkiem spółki wodnej i opłaca składki, które wyniosły 421,00 zł w roku 2013
Komorniki	Jest członkiem spółki wodnej i opłaca składki, a finansuje modernizację dużych rowów melioracyjnych
Kostrzyn	Jest członkiem spółki wodnej i opłaca składki, które wyniosły 70.920,86 zł w roku 2012 oraz 77.152,40 zł w roku 2013
Kórnik	Nie jest członkiem spółki wodnej, ale wspiera finansowo jej działania – w roku 2012 wydatkowała 546.859,09 zł, a w roku 2013 – 429.403,81 zł
Luboń	Jest członkiem spółki wodnej i opłaca składki, które wyniosły 26.000 zł w latach 2012 – 2013
Mosina	Partycypowanie w kosztach utrzymania i konserwacji Kanału Mosińskiego w latach 2012-2013 w wysokości 11.149,95 zł
Murowana Goślina	Nie jest członkiem spółki wodnej, ale partycypuje w kosztach realizowanych prac
Pobiedziska	Jest członkiem spółki wodnej i opłaca składki, które wyniosły 140.000 zł w latach 2012 – 2013
Rokietnica	Jest członkiem spółki wodnej i opłaca składki, które wyniosły 100.000 zł w latach 2012 – 2013
Stęszew	Jest członkiem spółki wodnej i przekazała dotacje, które wyniosły 60.000 zł w latach 2012 – 2013
Suchy Las	Jest członkiem spółki wodnej i przekazuje środki, które wyniosły w roku 2012 – 441.440,30 zł, a w roku 2013 – 503.435,29 zł
Swarzędz	Nie jest członkiem spółki wodnej ale wspiera finansowo jej działania – w latach 2012-2013 wydatkowała kwotę 200.000,00 zł
Tarnowo Podgórne	Jest członkiem spółki wodnej i opłaca składki

7. Badanie osadów dennych wybranych jezior na terenie powiatu poznańskiego

W 2012 roku za kwotę 47.000 zł zostało wykonane opracowanie pn. „Badanie osadów dennych jezior powiatu poznańskiego”, które zawiera:

- charakterystykę obszaru objętego badaniami, w tym informacje na temat monitorowanych zbiorników,

- badania fizyko-chemiczne osadów dennych jezior zlokalizowanych na terenie powiatu. Celem badań jest uzyskanie informacji o właściwościach chemicznych osadów dennych jezior powiatu dla których w latach 2009 i 2010 wykonano badania monitoringowe jakości wód. Podstawowe badania w zakresie: Ca, Mg, Fe, Mn, Cd, Cr, Cu, Co, Ni, Pb, Zn, oraz fosforu ogólnego i azotu ogólnego zostały przeprowadzone dla wszystkich wymienionych poniżej jezior położonych na terenie powiatu poznańskiego, natomiast dla reprezentatywnej grupy jezior, z uwzględnieniem stopnia ich zagospodarowania, antropogenicznego oddziaływania oraz bioróżnorodności należy przeprowadzić badania rozszerzone,
- badania rozszerzone - wykonanie badań osadów dennych na więcej niż jednym stanowisku badawczym,
- przedstawienie metodyki prowadzenia badań i gromadzenia informacji,
- analizę porównawczą uzyskanych wyników badań w odniesieniu do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów oraz stężeń substancji, które powodują, że urobek jest zanieczyszczony (Dz. U. Nr 55, poz. 498),
- ocenę jakości osadów dennych jezior zlokalizowanych na terenie powiatu poznańskiego oraz ich wpływu na stan wód tych jezior, wraz z analizą miejsc szczególnie narażonych na działanie antropogeniczne oraz dalsze kierunki działań w zakresie monitorowania wybranych zbiorników. Podczas oceny należy wziąć pod uwagę również wyniki badań jakości wód jezior powiatu zawarte w opracowaniach „Monitoring jakości jezior powiatu poznańskiego” z 2009 r. oraz „Monitoring jakości jezior powiatu poznańskiego 2010 r. ”.

Lista jezior, dla których wykonano badania osadów dennych

Lp.	GMINA	JEZIORO
1	Czerwonak	J. Bolechowskie
2		J. Trzaskowo
3	Buk/Dopiewo	J. Niepruszewskie
4	Buk	J. Małe Niepruszewo
5	Dopiewo	J. Konarzewskie
6	Komorniki	J. Rosnowskie Duże
7	Kostrzyn	J. Iwno
8	Kórnik	J. Bnińskie
9		J. Kórnickie
10		J. Skrzyneckie Duże
11		J. Skrzyneckie Małe

12	Murowana Goślina	J. Dobrze
13		J. Gackie
14		J. Głębocko
15		J. Głębocek
16		J. Kamińsko
17		J. Karpnik
18		J. Książę
19		J. Leśne
20		J. Łomno
21		J. Łoskoń
22		J. Miejskie/ Okoniec
23		J. Pławno
24		J. Tuczo
25		J. Worowskie
26		J. Zielonka
27	Pobiedziska	J. Zbiornik Kowalskie
28		J. Kowalskie
29		J. Stęszewskie
30		J. Biskupice Prawe
31		J. Biskupice Lewe
32		J. Biezdrurowskie
33		J. Wronczyńskie Duże
34		J. Wronczyńskie Małe
35		J. Jerzyńskie
36		J. Dobrze
37		J. Wójtostwo
38		Żwirownia kolonia leśna Łowisko "Pstrąg"
39		J. Góra
40		J. Małe Pobiedziska (Małe)
41	Rokietnica	J. Kierskie Małe
42	Stęszew	J. Dębno
43		J. Lipno
44		J. Strykowski
45		J. Tomickie
46	Suchy Las	J. Glinnowieckie
47		J. Chłudowskie
48		J. Podkowa
49	Swarzędz	J. Swarzędzkie

50		J. Uzarzewskie
51	Tarnowo Podgórne	J. Batorowo
52		J. Lusowskie

Badania osadów dennych wykazały, że spośród 52 przebadanych jezior tylko Jezioro Małe w gminie Pobiedziska silnie zanieczyszczone jest cynkiem i w mniejszym stopniu ołowiem. Osady denne tego jeziora zawierają również duże ilości azotu i bardzo duże ilości fosforu, co wskazuje, że jest ono najbardziej zanieczyszczonym jeziorem w powiecie poznańskim.

8. Opracowanie dotyczące urządzeń melioracji wodnych na terenie powiatu poznańskiego

Zadanie związane z opracowaniem Programu dot. urządzeń melioracji wodnych na terenie powiatu poznańskiego zostało zrealizowane przez pracowników Wydziału bezkosztowo, przy współpracy z Powiatowym Ośrodkiem Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej i Wielkopolskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu.

Starosta Poznański otrzymał od Wielkopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu informacje zgromadzone przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego w Rejestrze ewidencji wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów - leżących na terenie powiatu poznańskiego, a następnie dzięki pomocy PODGiK informacje te zostały umieszczone w bazie systemu informacji przestrzennej powiatu (e-mapa.net) jako warstwa „melioracje”.

9. Nakładanie obowiązku rekultywacji terenów zdegradowanych i zdewastowanych

Na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych właściwym organem (jeżeli przepisy nie stanowią inaczej) w sprawach ochrony gruntów rolnych jest starosta. Osoba powodująca utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntów jest obowiązana do ich rekultywacji na własny koszt. Rekultywację i zagospodarowanie gruntów planuje się, projektuje i realizuje na wszystkich etapach działalności przemysłowej.

Decyzje w sprawach rekultywacji i zagospodarowania określają:

- stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów, ustalony na podstawie opinii,
- osobę obowiązana do rekultywacji gruntów,
- kierunek i termin wykonania rekultywacji gruntów,
- uznanie rekultywacji gruntów za zakończoną.

W sprawach powyższych decyzje wydaje starosta, po zasięgnięciu opinii:

- dyrektora właściwego terenowo okręgowego urzędu górniczego - w odniesieniu do działalności górniczej,

- dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych lub dyrektora parku narodowego - w odniesieniu do gruntów o projektowanym leśnym kierunku rekultywacji,
- wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Decyzji o ustaleniu kierunku rekultywacji gruntów wydano w 2012 roku - 14 szt., a w 2013 roku - 7 szt., natomiast decyzji o zakończeniu rekultywacji gruntów w 2012 roku – 14 szt., a w 2013 roku – 3 szt.

10. Prowadzenie okresowych badań gleby i ziemi zgodnie z Programem okresowych badań gleby i ziemi dla obszaru powiatu poznańskiego

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska starosta był zobowiązany do prowadzenia okresowych badań jakości gleby i ziemi. W kwietniu 2010 r. powstał Program okresowych badań jakości gleby i ziemi dla obszaru powiatu poznańskiego. W programie zaproponowano, aby okresowe badania wykonywać co trzy lata. Pierwszy cykl badań został przeprowadzony w 2010 r., a następny powinien być wykonany w 2013 r. Zdecydowano o odstąpieniu od badania gleby i ziemi w roku 2013 z uwagi na przygotowywaną przez Ministerstwo Środowiska zmianę Prawa ochrony środowiska, w której uchyla się obowiązek prowadzenia badań okresowych przez starostów, natomiast wprowadza się inny, odmienny obowiązek poszukiwania tzw. zanieczyszczeń historycznych. W związku z tym, że wyniki ww. badań jakości gleby i ziemi nie będą pomocne w realizacji projektowanego nowego obowiązku – uznano za zasadne odstąpienie od wydatkowania środków na to zadanie.

11. Prowadzenie oraz aktualizacja rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi

Na podstawie zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, Starosta prowadzi obserwację terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach. W związku z powyższym w 2007 roku powstał „Rejestr terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi na terenie powiatu poznańskiego”, a w roku 2012 wykonano jego aktualizację za kwotę 54.000,00 zł. Opracowanie niniejsze jest dostępne na stronie internetowej www.bip.powiat.poznan.pl (zakładka Rejestry publiczne, inne rejestry i wykazy) i zawiera:

- tereny do objęcia monitoringiem,
- prognozowane obszary zagrożone ruchami masowymi,
- karty rejestracyjne terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz osuwisk,
- rejestr w formie elektronicznej bazy danych,

- mapy lokalizacyjne poszczególnych obiektów w skali 1:10 000,
- mapę poglądową powiatu poznańskiego z zaznaczonymi obiektami.

Informacje zawarte w stworzonej bazie danych o lokalizacji osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi pozwalają administracji Powiatu Poznańskiego zarządzać i przeciwdziałać zagrożeniom związanym z ruchami masowym, to jest zapobiegać katastrofom wywołanym osuwaniem się mas ziemi.

W 2013 roku opracowany został „Program prowadzenia obserwacji – monitoringu terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi na terenie powiatu poznańskiego” za kwotę 3.075,00 zł. Dokument niniejszy będzie podstawą do prowadzenia obserwacji ww. terenów.

12. Termomodernizacja budynku, montaż kolektorów, przebudowa kotłowni gazowej, modernizacja instalacji c.o. Szpitala w Puszczykowie oraz wymiana oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne

W latach 2012 – 2013 „NZOZ Szpital w Puszczykowie im. Prof. Stefana Tytusa Dąbrowskiego” Sp. z o.o. zrealizował inwestycję pn. „Termomodernizacja Szpitala w Puszczykowie”. Jej zakres, parametry techniczne i ekonomiczne określone zostały na podstawie przeprowadzonych audytów energetycznych. Podjęte i zrealizowane prace obejmowały budynki: główny (niski i wysoki), anatomii, kotłowni, mikrobiologii, magazynu oleju, kuchni, tlenowni, hydroforni i magazynu warsztatów.

W ramach realizacji niniejszej inwestycji wykonano następujące prace:

- ocieplenie ścian zewnętrznych styropianem i wełną mineralną, izolacja ścian fundamentowych,
- ocieplenie stropodachu wentylowanego i pełnego granulatem wełny, ocieplenie stropodachu niewentylowanego warstwą materiału termo modernizacyjnego, pokrycie dachu papą termozgrzewalną,
- wymiana okien (339 szt.) i drzwi (19 szt.) na okna i drzwi plastikowe, charakteryzujące się lepszym współczynnikiem przenikania ciepła,
- modernizacja instalacji CO w zakresie wymiany zaworów i głowic termostatycznych,
- modernizacja sieci ciepła CO (lokalna sieć ciepłownicza) – wymiana instalacji istniejącej na nową z rur preizolowanych (DN-15 – DN 150), łącznie 827 mb,
- wymiana oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne (diody LED, świetlówki kompaktowe) – 3259 szt.,
- instalacja układu kolektorów słonecznych z zasobnikami buforowymi oraz systemem instalacji i sterowania. W ramach tego projektu zamontowano 172 szt. kolektorów, umieszczając je na

budynkach: kuchni (69 szt.), kotłowni (55 szt.), byłego magazynu oleju (48 szt.). Zastosowano kolektor ASKOLAR MAX o znamionowej wydajności cieplnej 1,93 KW. Charakteryzuje się on bardzo dobrą sprawnością układu, uzyskana dzięki wysokiej jakości powłoki pochłaniacza, niewielką stratą energii dzięki optymalnej izolacji cieplnej oraz wysokim bezpieczeństwem i długotrwałością funkcjonowania. Powierzchnia pochłaniacza kolektora wynosi 2,353 m², całkowita powierzchnia instalacji solarnej to 404,8 m². Zamontowana instalacja służy do podgrzewania ciepłej wody użytkowej,

- przebudowa kotłowni, instalacja 2 szt. kotłów typu VIESSMANN Vitoplex 200 o mocy nominalnej 1100 KW każdy z gazowo-olejowymi palnikami firmy Weishaupt. Ponadto demontaż dotychczasowej instalacji kotłowni wodno-parowej oraz likwidacja magazynu oleju wraz z dwoma zbiornikami olejowymi,
- montaż systemu zarządzania energią (licznik ciepła, analizatory energii elektrycznej, oprogramowanie),
- wykonanie nowych węzłów zmieszania pompowego wraz z automatyką,
- wymiana instalacji odgromowej w budynkach szpitalnych.

Przeprowadzone prace termomodernizacyjne, oprócz korzystnych efektów w zakresie technicznego funkcjonowania Szpitala, zabezpieczenia ppoż., poprawy warunków pracy i świadczenia usług medycznych, bezpieczeństwa pacjentów i pracowników oraz estetyki, przyniosły określone efekty energetyczne:

- zużycie gazu w roku 2013 było niższe o 29,4 % w stosunku do roku 2012,
- zużycie energii elektrycznej w roku 2013 było niższe o 3,5 % w stosunku do roku 2012.

Koszt związany z modernizacją kotłowni gazowej wyniósł 1.911.269,02 zł, natomiast wartość pozostałych prac wykonanych w ramach inwestycji termo modernizacyjnych wyniosła 17.593.587,72 zł (w kwocie tej zawarto koszt konserwacji i serwisu urządzeń).

Szpital otrzymał dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w formie dotacji w wysokości 2.998.100,00 zł oraz pożyczki w wysokości 3.231.300,00 zł.

13. Inwestycje związane z ochroną środowiska

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Koszty w zł całego zadania	Koszty w zł poniesione w latach 2012-2013
1	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych w Owińskach, Pl. Przemysława 9			
1.1	Rewaloryzacja kompleksu parkowego w ramach stworzenia otwartej strefy rekreacji dziecięcej na potrzeby uczniów Ośrodka oraz mieszkańców Powiatu Poznańskiego wraz z pracami towarzyszącymi	2010-2014	5.805.585,00	1.875.166,00
1.2	Termomodernizacja, wymiana urządzeń elektrycznych i oświetlenia na energooszczędne, wymiana baterii i urządzeń na wodooszczędne w modernizowanych budynkach magazynowo-gospodarczych	2011-2014	2.681.850,00	967.780,00
1.3	Wykonanie instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej w oparciu o zastosowanie systemu solarnego	2011-2014	173.250,00	92.320,00
2	Szkoła w Murowanej Goślinie, ul. Szkolna 1			
2.1	Wymiana urządzeń elektrycznych i oświetlenia na energooszczędne, wymiana baterii i urządzeń na wodooszczędne w ramach zadania: Rozbudowa szkoły wraz z modernizacją budynku istniejącego	Termin realizacji przesunięty na późniejszy	6.000.000,00	-
3	Zespół Szkół w Mosinie, ul. Topolowa 2			
3.1	Wymiana urządzeń elektrycznych i oświetlenia na energooszczędne, wymiana baterii i urządzeń na wodooszczędne w ramach zadania: Przebudowa budynku internatu z przystosowaniem obiektu dla osób niepełnosprawnych oraz na potrzeby uczniów SOSOW w Mosinie	2012-2014	3.070.200,00	1.213.000,00
3.2	Modernizacja wnętrza budynku dydaktycznego i pomieszczeń stołówki	Termin realizacji przesunięty – zmiana zakresu robót	2.500.000,00	-
4	Ośrodek Wspomagania Rodziny w Kobylnicy, ul. Poznańska 91			
4.1	Przystosowanie istniejącej kotłowni zasilającej obiekty Ośrodka do opalania gazem ziemnym	2012-2013	33.000,00	33.000,00
4.2	Wykonanie instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej w oparciu o zastosowanie systemu solarnego	2010-2012	116.950,00	114.000,00
5	Liceum Ogólnokształcące w Puszczykowie, ul. Kasprowicza 3			
5.1	Wymiana urządzeń elektrycznych i oświetlenia na energooszczędne, wymiana baterii i urządzeń na wodooszczędne w ramach zadania: Przebudowa stołówki wraz z przebudową piwnic	2010-2013	1.537.000,00	1.528.500,00
6	Zespół Szkół nr 1 w Swarzędzu, os. Mielżyńskiego 5a			
6.1	Budowa Centrum Kształcenia Praktycznego (technologia budynku pasywnego)	Termin przesunięty na lata	12.000.000,00	-

		2014-2017		
7	Budynek przy ul. Słowackiego 8 w Poznaniu			
7.1	Wymiana urządzeń elektrycznych i oświetlenia na energooszczędne w ramach zadania: Modernizacja parteru i klatek schodowych	2012	780.000,00	780.000,00
8	Dom Pomocy Społecznej w Lisówkach, ul. Zacisze 2			
8.1	Doprowadzenie gazu do kotłowni DPS wraz z jej przystosowaniem do opalania gazem ziemnym	2013-2014	572.170,00	419.030,00

- instalacja separatorów oczyszczających wody opadowe i roztopowe z terenu drogi powiatowej 2401P w Skórzewie – inwestycja zgodna z wydanym pozwoleniem wodno prawnym nie wymagała instalowania separatorów oczyszczających wody opadowe,
- instalacja separatorów oczyszczających wody opadowe i roztopowe z terenu drogi powiatowej 2387P w Plewiskach - projekt w toku, budowa nie rozpoczęta,
- instalacja separatorów oczyszczających wody opadowe i roztopowe z terenu drogi powiatowej 2424P Rokietnica – Poznań, ul. Kierska – projekt zakończony, budowa nie rozpoczęta.

VI. Działania służące realizacji wyznaczonych celów i priorytetów ekologicznych z zakresu zapobiegania ponadnormatywnej emisji hałasu i pól elektromagnetycznych

1. Wydawanie decyzji administracyjnych ograniczających poziom hałasu

Zgodnie z zapisami Prawa ochrony środowiska, w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska, na podstawie pomiarów własnych, pomiarów dokonanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska lub pomiarów podmiotu obowiązującego do ich prowadzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności, przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu, organ ten wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu. Jeżeli hałas powstaje w związku z eksploatacją dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, kolei linowych, portów oraz lotnisk lub z działalnością osoby fizycznej niebędącej przedsiębiorcą, decyzji, o której mowa powyżej, nie wydaje się. W decyzji, określa się dopuszczalne poziomy hałasu poza zakładem w odniesieniu do rodzajów terenów, na które oddziałuje zakład. W decyzji tej mogą być określone wymagania mające na celu nieprzekraczanie poza zakładem dopuszczalnych poziomów hałasu, a w szczególności:

- rozkład czasu pracy źródeł hałasu dla całej doby, wraz z przewidywanymi wariantami;
- zakres, sposób i częstotliwość prowadzenia pomiarów poziomu hałasu w zakresie, w jakim wykraczają one poza wymagania.

Postępowanie w przedmiocie wydania decyzji wszczyna się z urzędu. W roku 2012 wydano 9 decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu dla zakładów, natomiast w roku 2013 wydano ich 10.

2. Prowadzenie ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne

Prowadzący instalację oraz użytkownicy urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne, które są stacjami elektroenergetycznymi lub napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV, lub instalacjami radiokomunikacyjnymi, radionawigacyjnymi lub radiolokacyjnymi, emitującymi pola elektromagnetyczne, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitującymi pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz, są obowiązani do wykonywania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku:

- bezpośrednio po rozpoczęciu użytkowania instalacji lub urządzenia;
- każdorazowo w przypadku zmiany warunków pracy instalacji lub urządzenia, w tym zmiany spowodowanej zmianami w wyposażeniu instalacji lub urządzenia, o ile zmiany te mogą mieć

wpływ na zmianę poziomów pól elektromagnetycznych, których źródłem jest instalacja lub urządzenie.

Wyniki pomiarów, o których mowa powyżej, przekazuje się wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska i państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska, m. in.:

- eksploatacja instalacji nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska,
- każdorazowo w przypadku zmiany warunków pracy instalacji lub urządzenia, w tym zmiany spowodowanej zmianami w wyposażeniu instalacji lub urządzenia, o ile zmiany te mogą mieć wpływ na zmianę poziomów pól elektromagnetycznych, których źródłem jest instalacja lub urządzenie, prowadzący instalację jest obowiązany do wykonania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i przekazania wyników wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska oraz państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu;
- prowadzący instalację jest obowiązany do dokonania zgłoszenia przed rozpoczęciem jej eksploatacji;
- prowadzący instalację jest obowiązany przedłożyć organowi właściwemu do przyjęcia zgłoszenia informacje o rezygnacji z rozpoczęcia albo zakończenia eksploatacji instalacji oraz o zmianie danych;
- w razie eksploatacji instalacji niezgodnie z informacją zawartą w zgłoszeniu wojewódzki inspektor ochrony środowiska może wstrzymać, w drodze decyzji, użytkowanie instalacji.

Na podstawie powyższych zapisów Prawa ochrony środowiska w roku 2012 zostało złożonych 69 zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne, a roku 2013 złożono ich 242.

3. Stosowanie rozwiązań ograniczających emisje z dróg powiatowych

W latach 2012 – 2013 Zarząd Dróg Powiatowych nie wykonał żadnych inwestycji związanych z ograniczeniem emisji z dróg powiatowych.

4. Uchwały wprowadzające zakaz używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska, Rada Powiatu, w drodze uchwały może ograniczyć lub zakazać używania jednostek pływających lub niektórych ich rodzajów na określonych zbiornikach powierzchniowych wód stojących oraz wodach płynących, jeżeli jest to konieczne do

zapewnienia odpowiednich warunków akustycznych na terenach przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

W związku z powyższym, Rada Powiatu Poznańskiego w dniu 28 listopada 2007 roku podjęła Uchwałę nr XIII/101/III/2007 w sprawie wprowadzenia zakazu używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi na niektórych jeziorach Powiatu Poznańskiego. Została ona zmieniona Uchwałą nr XXII/174/III/2008 z dnia 24 września 2008 r. oraz Uchwałą nr XXII/257/III/2009 z dnia 26 sierpnia 2009 r.

Powyższa Uchwała wprowadza zakaz używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi na następujących jeziorach w granicach powiatu poznańskiego (z zastrzeżeniami):

1. Jezioro Niepruszewskie gm. Buk / Dopiewo
2. Jezioro Bnińskie gm. Kórnik
3. Jezioro Kórnickie gm. Kórnik
4. Jezioro Skrzynki Duże gm. Kórnik
5. Jezioro Skrzynki Małe gm. Kórnik
6. jezioro Łomno gm. Murowana Goślina
7. Jezioro Biezdruchowo gm. Pobiedziska
8. Jezioro Kowalskie gm. Pobiedziska
9. Jezioro Stęszewsko-Kołatkowskie gm. Pobiedziska
10. Jezioro Tuczno gm. Pobiedziska
11. Jezioro Wronczyńskie gm. Pobiedziska
12. Jezioro Jerzyńskie gm. Pobiedziska
13. Jezioro Kierskie Małe gm. Rokietnica
14. Jezioro Dębno gm. Stęszew
15. Jezioro Strykowskie gm. Stęszew.

Zakaz, o którym mowa powyżej, obowiązuje w ciągu doby przez okres całego roku.

Ponadto dopuszcza ona używanie jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi o mocy do 5 kW (6,75 KM) na wymienionych powyżej jeziorach, w okresach od pierwszego maja do końca grudnia każdego roku, w odległości nie mniejszej niż 80 m od brzegu jeziora oraz kąpielisk oraz jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi o mocy powyżej 5 kW, w okresach od pierwszego maja do końca grudnia każdego roku, w odległości nie mniejszej niż 80 m od brzegu jeziora oraz kąpielisk, przy spełnieniu określonych poniżej warunków, na następujących jeziorach:

- Jezioro Bnińskie, gm. Kórnik w godz. od 14.00 do 20.00 w środę, czwartek, piątek, sobotę i niedzielę,

- Jezioro Kórnickie, gm. Kórnik w godz. od 14.00 do 20.00 w piątek, sobotę i niedzielę, z wykluczeniem używania skuterów wodnych oraz ślizgaczy;
- Jezioro Niepruszewskie, gm. Buk i Dopiewo w godz. od 14.00 do 20.00 we wtorek, czwartek, sobotę i niedzielę, w granicach administracyjnych gminy Buk, czyli po zachodniej stronie jeziora, z wykluczeniem używania w sobotę i niedzielę skuterów wodnych i ślizgaczy,
- Jerzyńskie, gm. Pobiedziska w godz. od 10.00 do 18.00 w środę, czwartek, piątek, sobotę i niedzielę, z wykluczeniem używania skuterów wodnych oraz ślizgaczy.

W uzasadnionych przypadkach Zarząd Powiatu Poznańskiego może wydawać okresowe zezwolenia na korzystanie z jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi.

5. Wykonywanie dróg rowerowych wzdłuż dróg powiatowych

Zadania, jakie zostały zaplanowane w Programie ochrony środowiska, osiągnęły następujący etap realizacji:

- wykonanie drogi dla rowerów wzdłuż drogi powiatowej 2424P Rokietnica – Poznań na odcinku ul. Kierskiej (od ul. Leśnej do ul. Altanowej) – projekt zakończony, budowa nie rozpoczęta,
- wykonanie drogi dla rowerów wzdłuż drogi powiatowej 2407P Gruszczyn, skrzyżowania ul. Swarzędzkiej z ul. Katarzyńską – nie zrealizowano,
- wykonanie drogi dla rowerów wzdłuż drogi powiatowej 2402P Skórzewo od ul. Malwowej do ul. Zakręt - budowa w toku realizacji,
- wykonanie drogi dla rowerów wzdłuż drogi powiatowej 2387P Plewiska od ul. Wołczyńskiej do ul. Szkolnej – projekt zakończony, budowa nie rozpoczęta.

Oprócz ww. zadań, wykonano nieplanowane przedsięwzięcie polegające na wykonaniu drogi dla rowerów, wydzieloną z jezdni oraz ciąg pieszo-rowerowy o dł. 1870, wzdłuż drogi powiatowej nr 2406P w m. Biedrusko – szacunkowa wartość 490 tys. zł brutto. Zadanie zostało zrealizowane w okresie od marca 2011 r. do października 2012 r.

VII. Działania służące realizacji wyznaczonych celów i priorytetów ekologicznych z zakresu właściwej gospodarki odpadami

1. Zapewnienie prawidłowej gospodarki odpadami poprzez wydawanie decyzji administracyjnych

Do końca roku 2012 wydawanie decyzji administracyjnych związanych z gospodarką odpadami odbywało się na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. Na podstawie jej zapisów wytwórca odpadów zobowiązany był do:

- uzyskania decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, jeżeli wytwarza odpady niebezpieczne w ilości powyżej 0,1 Mg rocznie;
- przedłożenia informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami, jeżeli wytwarza odpady niebezpieczne w ilości do 0,1 Mg rocznie albo powyżej 5 Mg rocznie odpadów innych niż niebezpieczne;
- uzyskania pozwolenia na wytwarzanie odpadów, które powstają w związku z eksploatacją instalacji, jeżeli wytwarza powyżej 1 Mg odpadów niebezpiecznych rocznie lub powyżej 5 tysięcy Mg odpadów innych niż niebezpieczne rocznie.

Na podstawie przepisów ustawy o odpadach z dn. 27.04.2001 r. i ustawy Prawo ochrony środowiska, w roku 2012 zostało wydanych 71 pozwoleń na wytwarzanie odpadów oraz 64 decyzji zatwierdzających programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi.

Z dniem 23 stycznia 2013 r. weszła w życie ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach i straciła moc ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. Przepisy ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach nie określają obowiązku złożenia przez wytwórcę odpadów informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami, nie nakłada także obowiązku zatwierdzania programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi.

Na podstawie przepisów nowej ustawy o odpadach oraz ustawy Prawo ochrony środowiska starosta wydał w 2013 roku 79 pozwoleń na wytwarzanie odpadów.

2. Realizacja Programu usuwania azbestu na terenie powiatu poznańskiego

Powiat Poznański zainicjował w 2006 roku działania wspierające osoby fizyczne przy usuwaniu azbestu. Powstały zasady likwidacji wyrobów zawierających azbest na terenie Powiatu Poznańskiego, które określiły cele i tryb postępowania osób zainteresowanych przystąpieniem do programu.

Obecnie środki na sfinansowanie zadania pochodzą z:

1. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
2. Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

3. budżetu powiatu (do roku 2010 z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej),
4. budżetów gmin powiatu poznańskiego.

Każdorazowo, na początku roku ustala się ilość środków, jakie zostaną przekazane z powyższych źródeł i dzieli się na poszczególne gminy, z uwzględnieniem procentowego udziału danej gminy. Kwoty, które wynikają z podziału stanowią limit środków, jakie można w danej gminie przeznaczyć na realizację przedsięwzięcia.

Do udziału w Programie uprawnione są następujące podmioty:

- właściciele i użytkownicy wieczysti, nieprowadzący działalności gospodarczej,
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe,
- jednostki organizacyjne zaliczane do sektora finansów publicznych,
- stowarzyszenie ogrodowe,

które posiadają nieruchomość na terenie powiatu poznańskiego, na której znajdują się wyroby i materiały zawierające azbest i złożą wniosek do urzędu gminy właściwego według miejsca położenia nieruchomości. W przypadku niewykorzystania limitów środków w danej gminie przez ww. podmioty, uprawnione stają się także rolnicze spółdzielnie produkcyjne. Do roku 2012 Powiat Poznański z zebranych środków pokrywał 70% kosztów całkowitych realizacji przedsięwzięcia związanego z likwidacją wyrobów zawierających azbest. Pozostałe 30% pokrywał wnioskodawca z własnych środków. Od 2013 roku udział środków w kosztach całkowitych został ustalony w wysokości 100%. W ramach realizacji Programu nie są finansowane koszty związane z zakupem i montażem nowych pokryć dachowych i elewacji.

Co roku jest ogłaszany przetarg nieograniczony na wybór wykonawcy prac. Po zakończeniu postępowania zgodnego z ustawą – prawo zamówień publicznych, podmiot, który został wybrany podpisuje z Powiatem Poznańskim umowę na realizację zadania.

Po wyborze wykonawcy prac, urzędy miast i gmin mogą przyjmować wnioski od zainteresowanych osób. We wniosku, oprócz podstawowych danych osobowych, należy podać zakres prac (czy demontaż, czy sam odbiór), numer geodezyjny działki, na której będą przeprowadzane prace oraz dokonać przeliczeń ilości materiałów zawierających azbest. Od momentu wprowadzenia programu jest przyjęte, iż 1 m² standardowej płyty falistej waży 17 kg.

Taki wniosek po wstępnej weryfikacji jest przesyłany do Starostwa Powiatowego w Poznaniu. Po zakwalifikowaniu jego do realizacji, dane o wnioskodawcy są przesyłane do wykonawcy prac, który nawiązuje kontakt z wnioskodawcą w celu wykonania powierzonego zadania.

Po wykonaniu prac wykonawca wystawia fakturę VAT, która jest podstawą do wypłaty wynagrodzenia oraz wystawia dokumenty potwierdzające wytworzenie odpadów niebezpiecznych. Na końcu dostarcza karty przekazania odpadów na składowisko posiadające odpowiednie zezwolenie na unieszkodliwianie azbestu.

W wyniku realizacji Programu, w 2012 r. unieszkodliwiono 582.721,8 kg wyrobów zawierających azbest za kwotę 146.029,38 zł, a w roku 2013 - 840.100 kg za kwotę 412.979,28 zł.

W celu dotarcia do jak największej ilości osób, które potencjalnie byłyby zainteresowane przystąpieniem do programu likwidacji azbestu, Powiat Poznański oraz Gminy umieszczają informacje na ten temat na stronie internetowej, w gazetkach lokalnych oraz na tablicach ogłoszeń urzędu i sołectw.

3. Informowanie przedsiębiorców o sposobach prawidłowego postępowania z odpadami

W ramach tego zadania nie były organizowane żadne szkolenia dla przedsiębiorców, natomiast w sposób ciągły, na bieżąco i szczegółowo są informowani o sposobie postępowania w sprawach odpadowych, kiedy kontaktują się telefonicznie lub osobiście z pracownikami Starostwa.

4. Promocja technologii małoodpadowych i energooszczędnych

W ramach realizacji niniejszego zadania, zwłaszcza podczas wydawania pozwoleń zintegrowanych proponuje się inwestorom, aby przy realizacji inwestycji wykorzystywali technologie małoodpadowe lub/i energooszczędne – w zależności od profilu działalności.

5. Nadzór nad unieszkodliwianiem odpadów z wypadków

W 2012 roku zostało wszczęte postępowanie administracyjne nałożenia obowiązku usunięcia i przekazania do zagospodarowania odpadów z wypadku. Pod koniec 2011 r. miała miejsce akcja ratowniczo - gaśnicza jednostek straży pożarnej w związku z usuwaniem skutków wycieku oleju napędowego z uszkodzonego zbiornika paliwa w samochodzie ciężarowym. Zgodnie z obowiązującymi ówczynie przepisami ustawy o odpadach, wytwórca odpadów z wypadku, tj. sprawca wypadku, zobowiązany był do zagospodarowania powstałych odpadów, tj. do przekazania ich do unieszkodliwienia podmiotowi uprawnionemu.

Po odebraniu zawiadomienia o wszczęciu postępowania, sprawca stawił się w miejscu wypadku i odebrał powstałe odpady z wypadku w celu przekazania ich do unieszkodliwienia.

W związku z tym, że odpady z wypadku zostały usunięte i przekazane do zagospodarowania przez sprawcę wypadku, wszczęte postępowanie w sprawie nałożenia obowiązku usunięcia i przekazania do zagospodarowania odpadów z wypadku stało się bezprzedmiotowe i je umorzono.

VIII. Działania służące realizacji wyznaczonych celów i priorytetów ekologicznych z zakresu nadzoru nad podmiotami korzystającymi ze środowiska

1. Kontrola obowiązków nałożonych decyzjami

Corocznie, w ramach pracy Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego, są przeprowadzane kontrole podmiotów oraz osób, którym wydano decyzje z zakresu ochrony środowiska. Ilość przeprowadzonych kontroli była następująca:

- w zakresie pracy referatu ds. gospodarki odpadami i środowiska – w 2012 r. – 29 kontroli z gospodarki odpadami, a w 2013 r. – 28 kontroli. W efekcie przeprowadzonych kontroli: jednemu przedsiębiorcy cofnięto zezwolenie na transport odpadów (po wcześniejszym wezwaniu do niezwłocznego zaniechania naruszeń), u jednego przedsiębiorcy potwierdzono zaniechanie naruszeń stwierdzonych w 2011 r. – rekontrola, jedenastu przedsiębiorców wezwano do zaniechania naruszeń przepisów o odpadach.

Ponadto w 2012 r. zaplanowano także kontrole trzech podmiotów w związku z analizą pozwoleń zintegrowanych. W jednym przypadku odstąpiono od kontroli – w związku z wszczętym postępowaniem o zmianę pozwolenia zintegrowanego. W kolejnym przypadku podmiot został wezwany do zaniechania naruszeń, a w trzecim zakładzie stwierdzono nieprawidłowości w odniesieniu do warunków pozwolenia zintegrowanego i przepisów z zakresu ochrony środowiska. Natomiast w 2013 r. zaplanowano jedną kontrolę w ww. zakresie. Podmiot został wezwany do zaniechania naruszeń;

- w zakresie pracy referatu ds. gospodarki wodnej i ochrony powietrza – w 2012 r. – 7 kontroli, a w 2013 r. – 16 kontroli z ochrony powietrza atmosferycznego. W efekcie przeprowadzonych kontroli: w dwunastu przypadkach wezwano prowadzącego instalację do zaniechania naruszeń pozwolenia na emisję oraz wygaszono jedną decyzję pozwolenia na emisję gazów i pyłów do powietrza. Ponadto w latach 2012-2013 wykonano 111 przeglądów pozwoleń wodnoprawnych;
- w zakresie pracy referatu ds. przyrody i leśnictwa – w 2012 r. przeprowadzono i zakończono 89 postępowań administracyjnych związanych z pobraniem lub umorzeniem odroczonych opłat za usunięcie drzew/krzewów, ustalonych w decyzjach Starosty Poznańskiego. W ramach każdego z ww. postępowań przeprowadzono oględziny w terenie związane z oceną żywotności nasadzeń zastępczych. W związku z tym, że nasadzenia zastępcze zachowały żywotność po trzech latach od dokonania nasadzeń, stanowiło to podstawę do umorzenia wcześniej naliczonych opłat za korzystanie ze środowiska, które łącznie wyniosły

9.079.079,02 zł. Natomiast w 2013 roku przeprowadzono i zakończono 96 postępowań, o których mowa powyżej. Umorzenia wcześniej naliczonych opłat za korzystanie ze środowiska wyniosły 7.643.704,16 zł;

- w zakresie referatu ds. ochrony gruntów rolnych i geologii – w 2012 r. – 84 kontrole, a w 2013 r. - 91 kontroli decyzji dotyczących zezwolenia na trwałe lub nietrwałe wyłączenie gruntu rolnego z produkcji i ustalających z tego tytułu obowiązek wnoszenia przez inwestora opłat. Celem kontroli było zweryfikowanie: czy nastąpiło faktyczne wyłączenie gruntu rolnego z produkcji, a dalej czy w związku z tym można ustalić termin rozpoczęcia uiszczenia przez inwestora naliczonych decyzją opłat rocznych oraz czy można zezwolić inwestorowi na umniejszenie naliczonej należności.

2. Bieżący nadzór nad zakładami zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

W wyniku podpisanego w sierpniu 2013 r. porozumienia pomiędzy Starostwem Powiatowym w Poznaniu a Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu, sporządzono „Protokół uzgodnień”, na podstawie którego we wrześniu 2013 r. odbyło się w siedzibie Komendy Miejskiej PSP przy ul. Bobrzańskiej spotkanie z przedstawicielami zakładów zwiększonego i dużego ryzyka poważnych awarii przemysłowych oraz policją. Tematem spotkania było bezpieczne funkcjonowanie ww. zakładów na terenie miasta Poznania i powiatu poznańskiego. Podczas posiedzenia zapoznano się ze specyfiką tych zakładów oraz wymieniono doświadczenia z zakresu bezpieczeństwa. Uczestników spotkania zapoznano również ze specjalistycznym sprzętem PSP, przewidzianym do likwidacji zagrożeń.

IX. Działania służące realizacji wyznaczonych celów i priorytetów ekologicznych z zakresu ochrony zasobów przyrody

1. Zwiększanie lesistości – realizacja Programu Zwiększania Lesistości Powiatu Poznańskiego

Na podstawie opracowanego w 2007 roku Programu Zwiększenia Lesistości Powiatu Poznańskiego, w 2012 roku wydatkowano środki w wysokości 30.000,00 zł na wykonanie, wraz z Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego, zadania polegającego na wykonaniu 20 „gniazd” wokół pojedynczych pomnikowych dębów szypułkowych na terenie Rogalińskiego Parku Krajobrazowego oraz nowego zadrzewienia na terenie Parku Krajobrazowego Promno. Natomiast w 2013 roku wydatkowano środki w wysokości 50.000,00 zł na wykonanie, wraz z Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego, zadania polegającego na posadzeniu 650 sztuk drzew na terenie Rogalińskiego Parku Krajobrazowego oraz Parku Krajobrazowego Promno oraz na wykonanie nasadzeń ok. 471 sadzonek drzew i krzewów na terenie gminy Dopiewo.

2. Rewaloryzacja kompleksu parkowego pocysterskiego

Projekt, który był realizowany od 2010 roku pn. Park Orientacji Przestrzennej, został otwarty 3 września 2013 r. na terenie Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych w Owińskach.

Na około 2 ha powierzchni odtworzono klimat ogrodu barokowego, łącząc go z parkiem krajobrazowym. Posadzono tu 280 gatunków roślin. Wkomponowano specjalne przyrządy dydaktyczne, takie jak: karylion ziemny, czyli system ziemnych dzwonów rurowych, wydających dźwięki i wibracje, równoważnie, huśtawki, ślizg linowy, przepłotnie, trampoliny, pajęczyny, na których poza rozwijaniem sprawności fizycznej, ćwiczący będą mogli uczyć się orientacji przestrzennej. Na terenie Parku nie zabrakło także wieży wiatrów, która sygnalizuje ich kierunek oraz natężenie. Na wielu zwiedzających, duże wrażenie zrobiły komunikatory głosowe, które mają pomóc osobom niewidomym znaleźć nowe sposoby orientacji przestrzennej opartej na dźwiękach. Ponadto, korzystający z Parku mają do dyspozycji molo oraz oświetlony mostek.

Projekt pochłonął prawie 6 mln złotych, z czego połowę kwoty przekazał Powiat Poznański natomiast drugą połowę uzyskano z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Oprócz wyjątkowego Parku Orientacji Przestrzennej w Owińskach, w Ośrodku dla Dzieci Niewidomych znajduje się także jedyne w Polsce Muzeum Tyflologiczne, a także pierwsze w kraju laboratorium tyfloakustyczne, w którym wychowankowie poznają i uczą się odgłosów miasta.

Natomiast w maju 2013 r. w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego w Warszawie odbyła się gala wręczenia nagród w ogólnopolskim konkursie „Polska Pięknieje – 7 Cudów Funduszy Europejskich”. Jest to największy tego typu konkurs w Europie Środkowo-Wschodniej. W tegorocznej VI edycji zgłoszono 311 propozycji, z których ostatecznie nominowano 21 projektów.

Po raz pierwszy w historii konkursu uhonorowany został obiekt z Wielkopolski - Park Orientacji Przestrzennej w Owińskach, który otrzymał nagrodę w kategorii „Miejsce przyjazne dzieciom”.

3. Prowadzenie rejestru zwierząt

Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem, sporządzona w Waszyngtonie, w dniu 3 marca 1973 roku, zwana Konwencją Waszyngtońską lub CITES, ma na celu ochronę dziko występujących populacji zwierząt i roślin, gatunków zagrożonych wyginięciem poprzez kontrolę i ograniczanie międzynarodowego handlu tymi zwierzętami i roślinami, rozpoznawalnymi ich częściami i produktami pochodnymi.

Załączniki do Konwencji zawierają listy gatunków, których przewożenie podlega regulacjom.

Zgodnie z zapisami ustawy o ochronie przyrody, posiadacz żywych zwierząt gatunków wymienionych w załącznikach A i B rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, zaliczonych do płazów, gadów, ptaków lub ssaków, a także prowadzący ich hodowlę, jest obowiązany do pisemnego zgłoszenia ich do rejestru. Rejestr, o którym mowa powyżej, prowadzi starosta właściwy ze względu na miejsce przetrzymywania zwierząt lub prowadzenia ich hodowli. Obowiązek zgłoszenia do rejestru lub wykreślenia z rejestru powstaje z dniem nabycia lub zbycia, wwozu do kraju lub wywozu za granicę państwa, wejścia w posiadanie zwierzęcia, jego utraty lub śmierci. Wniosek o dokonanie wpisu lub wykreślenia z rejestru powinien być złożony właściwemu staroście w terminie 14 dni od dnia powstania tego obowiązku.

Wpisanie do rejestru starosta potwierdza wydaniem zaświadczenia.

W związku z powyższymi zapisami ustawy, Starosta Poznański wydał w 2012 roku 46 szt. zaświadczeń o wpisie do rejestru, a w 2013 roku 55 szt. niniejszych zaświadczeń.

4. Dofinansowanie odstrzału redukcyjnego drapieżników (lisów i jenotów)

Na podstawie uchwały Rady Powiatu w Poznaniu Nr VI/42/IV/2011 z dnia 20 kwietnia 2011 r. w sprawie trybu udzielania dotacji z budżetu Powiatu Poznańskiego kołom łowieckim, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zadań oraz Programu odbudowy populacji zwierzyny drobnej i redukcji drapieżników – lisów i jenotów – na terenie powiatu poznańskiego, koła łowieckie

otrzymały w latach 2012 – 2013 dotację z budżetu Powiatu Poznańskiego z przeznaczeniem na odstrzał redukcyjny lisów i jenotów w ramach prowadzenia gospodarki łowieckiej. Wysokość dotacji w danym roku budżetowym za odstrzał jednej sztuki lisa lub jenota jest zależna od sumarycznej ilości osobników wskazanych we wszystkich wnioskach złożonych przez koła, z zastrzeżeniem, iż nie może ona przekroczyć kwoty 20 zł/sztukę.

W związku z powyższym, kołom łowieckim w latach 2012 - 2013 przekazano dotacje w wysokości 29.108,54 zł, za odstrzał 1.610 szt. lisów i jenotów.

5. Działania wspierające ratowanie gatunków zagrożonych zgodnie z Programem odbudowy populacji zwierzyny drobnej i redukcji drapieżników – lisów i jenotów – na terenie powiatu poznańskiego

Nasilające się zmiany środowiskowe spowodowane działalnością człowieka doprowadziły do znacznego rozregulowania skomplikowanych zależności pomiędzy poszczególnymi elementami przyrody. Działalność ludzka polegająca na wyłącznym eksploatowaniu dóbr przyrody jest obecnie zupełnie niedopuszczalna. Konieczne stało się sterowanie ożywioną częścią przyrody, w tym również populacjami zwierząt łownych. Część z nich zaliczana do zwierzyny drobnej (tj. zajęc, kuropatwa, bażant) zmniejsza swoją liczebność i zasięg występowania, a więc wymaga zabiegów zmierzających do ich zachowania, a nawet ratowania.

Zgodnie z założeniami Programu odbudowy populacji zwierzyny drobnej i redukcji drapieżników – lisów i jenotów – na terenie powiatu poznańskiego, z budżetu Powiatu w latach 2012 – 2013 został sfinansowany zakup i wypuszczenie kuropatw. Zadanie jest realizowane przy ścisłej współpracy z Nadleśnictwem Konstantynowo oraz Kołem Łowieckim Nr 13 „Lis” ze Złotnik, gm. Suchy Las. Nadleśnictwo Konstantynowo realizuje od 2006 roku na swoim terenie program „Ożywić pola”, którego elementem jest ratowanie kuropatwy. Przedsięwzięcie obejmuje następujące gminy powiatu poznańskiego: Mosinę, Stęszew, Dopiewo, Buk, Tarnowo Podgórne, Komorniki i jest realizowane poprzez:

- poprawę warunków środowiskowych głównie na terenach polnych, polegających na prowadzeniu podsadzenia oraz zakładaniu nowych nasadzeń wybranych gatunków drzew i krzewów,
- budowanie sztucznych powierzchni niezależnych zbiorników wodnych umiejscowionych tam, gdzie w okresie lata występuje dotkliwy brak wody,
- wprowadzenie na stare miejsca bytowania kuropatwy,

- intensywną ochronę wszystkich zwierząt prowadzoną zgodnie z obowiązującym prawem oraz jesienno-zimowe dokarmianie wszystkich gatunków zwierząt zimowych.

Również Koło Łowieckie Nr 13 „Lis” od 2008 roku uczestniczy w realizacji programu „Ożywić pola”, którego elementem jest ratowanie kuropatwy. Przedsięwzięcie obejmuje gminy Suchy Las i Rokietnica i jest realizowane poprzez:

- zakładanie remiz śródpolnych poprzez nasadzanie na nieużytkach różnego rodzaju gatunków drzew i krzewów, tworząc w ten sposób naturalne środowisko dla zwierzyny,
- budowanie sieci podsypów dla ptactwa, w których regularnie wykładana jest karma (ziarno zbóż, poślad zbożowy, buraki),
- wprowadzenie na stare miejsca bytowania kuropatwy.

Dzięki wspólnie podjętym działaniom, w latach 2012 – 2013 wypuszczono 1.595 szt. kuropatw. Koszt realizacji przedsięwzięcia wyniósł 59.963,00 zł.

X. Podsumowanie

Dokonując analizy zadań i działań służących realizacji wyznaczonych celów określonych w „Programie ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”, stopień ich realizacji w okresie sprawozdawczym (lata 2012-2013) można określić jako dobry. Większość zadań została zrealizowana zgodnie z przyjętym harmonogramem, w miarę posiadanych środków finansowych. Należy nadmienić, że część zadań – głównie te o charakterze inwestycyjnym – wymaga dużych nakładów finansowych, dlatego ich realizacja bywa uzależniona od pozyskania dofinansowania ze źródeł zewnętrznych. Ponadto część zadań jest w trakcie realizacji, ze względu na to, że są one wdrażane etapowo w poszczególnych latach, a niektóre z zadań mają charakter ciągły, np. zadania wynikające z bieżącej działalności administracyjnej poszczególnych jednostek. Pozostałe przedsięwzięcia, które nie zostały zrealizowane, są przewidziane do realizacji w kolejnych latach.